ΕΤΟΣ Η'. Ἐκδίδεται τῇ 1/13 καὶ 15/27 ἑκάστου μηνός. Ἐν Ἀθήναις τῇ 15/27 Μαρτίου 1889 Τιμὴ ἐτησία προπληρ. δρ. 40 Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ φράγ. χρυσᾶ 40 ΑΡ. 174

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Δόρα Ἰστριάς. — Ἡ δεσποινὶς Σκουδέρη. Ἱστορικὸν διήγημα. (Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ) ὑπὸ τῆς δεσποσύνης Λουκίας Μ. Ἀντωνοπούλου. (Συνέχεια). — Ποίημα εἰς τὴν Α. Β. Υ. τὴν βασιλόπαιδα Ἀλεξάνδραν ὑπὸ Θ. Α. Σολομοῦ. — Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Ναυάρχου Μιαούλη. — Γνῶμαι συγγραφέων. — Καλλίστη. Λεσβιακὸν διήγημα. (Συνέχεια). — Ἡ ἐξοχικὴ ἐπαυλις τῆς αὐτοκρατείρας Βικτωρίας τῆς Γερμανίας. — Ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ εἰκόνες εὑρεθεῖσαι ἐν Αἰγυπτιακοῖς τάφοις. — Ἡ εἰς θάνατον καταδίκη τῆς βασιλίσσης τῆς Γαλλίας Μαρίας Ἀντωνιέττης. — Περιήγησις εἰς τὰς Φιλιππίνας νήσους. (Συνέχεια). — Ἀρχαιολικά, τὰ ἐν Κύπρῳ ὑάλινα ἀγγεῖα. (Ἀπόσπασμα ἀνεκδότου μελέτης). — Βιβλιογραφικά. — Διάφορα. — Ὧραι σχολῆς κλπ.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Δόρα Ἰστριάς. — Ὁ ἀνδριὰς τοῦ Μιαούλη ἐν Σύρῳ. — Ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας Μαρία Ἀντωνιέττα μετὰ τὴν καταδίκην της. — Ἡ θερινὴ ἐπαυλις τῆς αὐτοκρατείρας τῆς Γερμανίας Βικτωρίας. — Ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ εἰκόνες εὑρεθεῖσαι ἐν Αἰγύπτῳ. — Τὸ χωρίον Λιβόκ. — Τὸ θέατρον ἐν Ἀλβάῃ.

ΔΟΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ

(μετὰ εἰκόνος)

Πρό τινων μηνῶν ἐξεμέτρησε τὸ ζῆν ἐν Φλωρεντίᾳ μία τῶν εὐφυεστέρων γυναικῶν τοῦ αἰῶνός μας, ἡ γνωστὴ ὡς συγγραφεὺς ὑπὸ τὸ ὄνομα *Δόρα Ἰστριάς*, ἧς τὴν εἰκόνα παραθέτομεν σήμερον. Ἡ Δόρα Ἰστριὰς τὰ μάλιστα ἐνδιεφέρετο περὶ τῆς διανοητικῆς τῶν λαῶν προόδου· διὸ καὶ μεγάλως συνεπάθει πρὸς τὸν ἡμέτερον «Ἕσπερον,» ὃν ἀνεγίνωσκε καὶ ὑπὲρ οὗ λίαν εὐνοϊκῶς ἐξεφράζετο.

Ἡ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον τοῦτο γνωστὴ γυνὴ ἦτο ἡ πριγκήπισσα Ἑλένη Κολτζώφ-Μασσάλκη, θυγάτηρ τοῦ ἡγεμόνος Μιχαὴλ Γκίκα, καὶ ἐγεννήθη ἐν Βουκουρεστίῳ τῇ 22 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1828. Ὁ πατήρ της ἦτο πρωθυπουργὸς ἐν Βλαχίᾳ, οἱ δύο δὲ θεῖοί της ὁ Γρηγόριος Γκίκας καὶ Ἀλέξανδρος Γκίκας διετέλεσαν ἡγεμόνες τῆς Βλαχίας ὁ πρῶτος ἀπὸ τοῦ 1822—1828 ὁ δεύτερος ἀπὸ τοῦ 1834-1842.

ΔΟΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ

Ἡ νεαρὰ πριγκήπισσα ἔλαβεν ἀρίστην ἐκπαίδευσιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτῆς ὑπὸ τὸν λόγιον καθηγητὴν Γρηγόριον Παπαδόπουλον, μεθ' οὗ διετέλει μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ ἐν διηνεκεῖ ἀλληλογραφίᾳ. Πρὸς τελειοποίησίν της μετέβη τῷ 1841 εἰς Βιέννην, Δρέσδην, Βερολῖνον καὶ Βενετίαν, καὶ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1849 ἐπιστρέψασα εἰς τὴν πατρίδα της ἐνυμφεύθη τὸν ῥῶσσον πρίγκηπα Ἀλέξανδρον Κολτζὼφ – Μασσάλσκην, ὅστις ἀνῆκεν εἰς ἀριστοκρατικὴν τῆς Ῥωσσίας οἰκογένειαν καταγομένην ἐκ τοῦ Ῥούρικ, τοῦ θεμελιωτοῦ τοῦ ῥωσσικοῦ κράτους. Ἐν Ῥωσσίᾳ διέμεινεν ἡ Δόρα μέχρι τοῦ 1855 ὅτε μετέβη πάλιν εἰς τὴν δυτικὴν Εὐρώπην, κατοικήσασα ἐν Ἑλβετίᾳ, καὶ πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐν Φλωρεντίᾳ, ὅπου καὶ ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ μόλις 60 ἐτῶν, ἀσχολουμένη μέχρι τῶν τελευταίων ἡμερῶν της εἰς συγγραφάς, αἵτινες εἶναι σπουδαιότατοι.

Αἱ γνώσεις αὐτῆς ἦσαν εὐρύτατοι ἡ δὲ μόρφωσίς της σπανία· πολλὰς τῶν νεωτέρων γλωσσῶν ὡμίλει μετ' εὐκολίας, ἐγίνωσκε δὲ καὶ πολλὰς τῶν νεκρῶν λεγομένων γλωσσῶν.' Ἔγραφε ῥουμουνιστί, γαλλιστὶ καὶ ἰταλιστί, κατὰ προτίμησιν ὅμως γαλλιστί. Κατὰ χρονολογικὴν τάξιν τεταγμέναι αἱ κυριώτεραι αὐτῆς συγγραφαὶ εἶναι αἱ ἑξῆς.

α') *Ὁ μοναστικὸς βίος ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ἐκκλησίᾳ»* (γαλλιστὶ 1855). Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ ἀποφαίνεται πειστικώτατα ὅτι οἱ μοναχοὶ τόσον ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ ὅσον καὶ ἐν τῇ λατινικῇ ἐκκλησίᾳ εἶναι τὸ κυριώτερον κώλυμα τοῦ πολιτισμοῦ ἐν τῇ ἀνατολικῇ καὶ τῇ νοτίῳ Εὐρώπῃ.

β'.) Ἡ *γερμανικὴ Ἐλβετία* (γαλλ. 1856). Ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ λέγει ὅτι αἱ ἰδέαι τῶν Γερμανῶν φιλοσόφων ἔσχον μεγίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ.

γ'.) Αἱ *γυναῖκες ἐν τῇ Ἀνατολῇ*. Δύο τόμοι. (1860 γαλλιστί). Τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἶναι ἀληθὲς ἀριστούργημα· ἐν αὐτῷ μετὰ πολλῆς ἀκριβείας ἐξετάζει τὴν θέσιν τῶν γυναικῶν ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ προτείνει διάφορα μέσα πρὸς θεραπείαν τῶν κακῶς ἐχόντων.

δ'.) Αἱ *γυναῖκες ἐξεταζόμεναι ὑπὸ γυναικός*, (γαλλιστὶ 1864). Τὸ βιβλίον τοῦτο εἶναι τρόπον τινὰ συμπλήρωμα τοῦ προηγουμένου.

ε'.) *Περιηγήσεις ἐν Ῥούμελῃ καὶ Πελοπορνήσῳ*. (Δύο τόμοι, γαλλιστὶ 1863). Ἐν αὐτῷ ἀποδεικνύει ὅτι οἵαν θέσιν εἶχεν ἐν τῇ ἀρχαιότητι ἡ Ἑλλὰς ἐνώπιον τοῦ κόσμου, κατέχει σήμερον ἡ Γερμανία. Σημειωτέον δὲ ὅτι τὸ βιβλίον τοῦτο ἐγράφη πρὸ τοῦ γαλλο-πρωσσικοῦ πολέμου.

στ'.) *Παρὰ τὰς ὄχθας τῶν Ἑλβετικῶν λιμνῶν*. (γαλλ. 1864.) Βιβλίον περιέχον διηγήματα, δημοσιευθέντα προηγουμένως ἐν τῇ «Ἐπιθεωρήσει τῶν δύο Κόσμων».

ζ.) *Ἀλβανοὶ ἐν Ῥουμανίᾳ*, ἱστορία τῶν ἡγεμόνων ἐκ τοῦ οἴκου Γίκα κατὰ τὸν 17ον 18ον καὶ 19ον αἰῶνα. (1873 Ἰταλιστί). Τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι τὸ τελευταῖον ἐκτεταμένον συγγραμμα, τὸ ὁποῖον ὀφείλεται εἰς τὸν ἔξοχον αὐτῆς κάλαμον.

Ἐκτὸς ὅμως τούτων ἔγραφε διαρκῶς ἐν ταῖς ἐφημερίσι καὶ τοῖς Περιοδικοῖς τῆς Γαλλίας, τοῦ Βελγίου, τῆς Ἰταλίας, τῆς Ἑλβετίας καὶ τῆς Ἑλλάδος. Αἱ μελέται αὐτῆς περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ ἀγνώστων ποιημάτων τῶν Ἀλβανῶν, μεταφρασθεῖσαι εἰς τὴν Ἀλβανικήν, τὴν Ἑλληνικὴν καὶ τὴν Ἰταλικὴν γλῶσσαν, διήγειραν ἀληθῆ κίνησιν φιλολογικὴν καὶ πολιτικήν, ἧς ἀποτελέσματα εἶναι τὰ ἐμβριθῆ ἔργα τοῦ Καμάρδα, τοῦ Δόρσα, Ῥάδα, Σπάτα καὶ ἄλλων δοκίμων συγγραφέων.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1868, ὅτε ἡ Δόρα Ἰστριὰς εὑρίσκετο ἐν Ἀθήναις ἡ βουλὴ τῶν Ἑλλήνων ἀπένειμεν αὐτῇ τὴν ἑλληνικὴν πολιτογράφησιν. Αἱ πλεῖσται τῶν ἐν Ἰταλίᾳ Ἀμερικῇ καὶ Ἑλλάδι φιλολογικῶν ἑταιριῶν καὶ πλεῖστοι Σύλλογοι ἐξέλεξαν αὐτὴν ἐπίτιμον μέλος. Ἐν Ἀλβανίᾳ, ἔνθα δὲν ὑπάρχουσι Σύλλογοι καὶ Ἀκαδημίαι, ἐξυμνήθη ἡ Δόρα ὑπὸ ποιητῶν· μεταξὺ δὲ ἄλλων ὁ Καμάρδας ἐξέδωκε συλλογὴν ποιημάτων ἀφιερωμένων εἰς αὐτὴν καὶ φέρουσαν τὸν τίτλον «Τῇ Δόρᾳ Ἰστριάδι οἱ Ἀλβανοί».

Πολλὰ περὶ αὐτῆς καὶ περὶ τῆς φιλολογικῆς αὐτῆς ἐνεργείας ἐγράφησαν. Τὰ σπουδαιότερα εἶναι. Ἡ κόμησσα Δόρα ὑπὸ Πομιὲ (γαλλιστί). Περὶ τινων ἔργων τῆς πριγκηπίσσης Δόρας (ἰταλιστὶ) καὶ Ἡ Δόρα Ἰστριὰς καὶ ἡ ἀλβανικὴ ποίησις.

Κατὰ τὴν ἐν Φλωρεντίᾳ διαμονήν της ἡ οἰκία της ἦτο τὸ ἐντευκτήριον τῶν ἐπισημοτέρων ἀνδρῶν τῆς πόλεως ἐκείνης, ἐν ᾗ τοσοῦτοι ζῶσι λόγιοι καὶ καλλιτέχναι. Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας Οὐμβέρτος ἰδίως ἐθαύμαζε καὶ ἐτίμα αὐτὴν καὶ ὁσάκις διέβαινε διὰ Φλωρεντίας δὲν ἔλειπεν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπισκεφθῇ αὐτὴν κατ' οἶκον, ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ ὥρας συνομιλῶν μετ' αὐτῆς περὶ ζητημάτων ἀναγομένων εἰς τὰ γράμματα καὶ εἰς τὰς τέχνας.

Η ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ ΣΚΟΥΔΕΡΗ

Ἱστορικὸν διήγημα.

Μετάφρασις ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ
ὑπὸ τῆς δεσποσύνης

ΛΟΥΚΙΑΣ Μ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια ὅρα προηγούμ. τεῦχος).

Αἱ ἀνησυχίαι τοῦ ἀγαθοῦ Βασίλη δὲν ἦσαν ἀβάσιμοι, διότι ἀκριβῶς κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ πόλις τῶν Παρισίων ἦτο τὸ θέατρον τῶν φρικωδεστέρων ἐγκλημάτων καὶ σατανικὴ τις ἐφεύρεσις διηυκόλυνε τὰ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον μέσα.

Ὁ Γλάζερ, γερμανὸς φαρμακοποιός, ὁ ἄριστος τῶν χημικῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἠσχολεῖτο, ὡς συμβαίνει πάντοτε εἰς ἀνθρώπους τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου, εἰς ἀλχημικὰ πειράματα, ἐπιδιώκων τὴν εὕρεσιν τοῦ φιλοσοφικοῦ λίθου· εἶχε δὲ εἰς τοῦτο συνεταῖρον Ἰταλόν τινα ὀνόματι Ἐξιλῆ, ὅστις ὅμως μετεχειρίζετο τὴν τέχνην τῶν ἀλχημιστῶν ὡς πρόσχημα μόνον καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἄλλων σκοπῶν. Διὰ τῆς ἀναμίξεως, ἐκχυλίσεως καὶ θερμάνσεως δηλητηριωδῶν οὐσιῶν, ἐξ ἧς ὁ Γλάζερ προσεδόκα τὴν ἀνεύρεσιν τοῦ ποθουμένου, ὁ Ἰταλὸς ἐζήτει νὰ συνδυάσῃ, ὅπερ ἐπὶ τέλους καὶ ἐπέτυχε, τὴν προπαρασκευὴν δηλητηρίου, τὸ ὁποῖον ἄνευ τῆς ἐλαχίστης γεύσεως καὶ ὀσμῆς νὰ ἐπιφέρῃ εἴτε ἀκαριαίως εἴτε καὶ βραδέως τὸν θάνατον, χωρὶς ν' ἀφίνῃ οὐδὲ ἴχνος ἐν τῷ ἀνθρωπίνῳ σώματι, πρὸς ἀπάτην καὶ ἰατρῶν καὶ δικαστῶν, οἵτινες, μὴ ὑποπτευόμενοι τὸν ἐκ δηλητηρίου θάνατον, ἀπέδιδον αὐτὸν εἰς φυσικὴν αἰτίαν.

Ὅσον ἐπιφυλακτικῶς καὶ ἂν προέβη ὁ Ἐξιλῆς εἰς τὸ ἔργον του, οὐχ ἧττον ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ ὅτι πωλεῖ δηλητήριον καθείρχθη εἰς τὴν Βαστίλλην, ἔνθα ἐν τῷ αὐτῷ δωματίῳ ἐκλείσθη εὐθὺς κατόπιν καὶ ὁ λοχαγὸς Γοδὲν Σαὶν-Κροά, ὅστις διετέλει ἐπὶ πολὺν χρόνον μετὰ τῆς διαβοήτου μαρκησίας Βρεμβιλλιὲ εἰς σχέσεις καταισχυνούσας τὴν οἰκογένειάν του καὶ λησάσας κατ' ἀπαίτησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρὸς εἰς τὴν φυλάκισιν αὐτοῦ, ὅπως παύσῃ τὸ σκανδαλῶδες τοῦτο ἐπεισόδιον.

Δυστυχῶς ὁ λοχαγός, ἀνὴρ ἄνευ χαρακτῆρος καὶ εὐσεβείας, ἐκ νεότητός του δὲ ἔκδοτος εἰς παντὸς εἴδους παρεκτροπας, ζηλότυπος μέχρι μανίας καὶ φιλέκδικος, μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἠσπάσθη τὸ σατανικὸν μυστικὸν τοῦ Ἐξιλῆ, δι' οὗ ἠδύνατο νὰ ἐξαφανίσῃ τοὺς ἐχθρούς του, καὶ γενόμενος ζηλωτὴς μαθητὴς αὐτοῦ μετ' οὐ πολὺ ἠδυκείμησε ἐν τῇ τέχνῃ ταύτῃ τοσοῦτον, ὥστε καὶ αὐτὸν τὸν διδάσκαλόν του ὑπερέβη. Ὅτε δὲ ἀπερυλακίσθη ἠδύνατο πλέον τοῦ λοιποῦ νὰ ἐργάζηται μόνος ἄνευ τῆς βοηθείας ἄλλου. Ἡ Βρεμβιλλιὲ, γυνὴ κακοῦργος, κατέστη θηρίον διὰ τοῦ Σαὶν-Κροά, ὅστις βαθμηδὸν ὤθησεν αὐτὴν εἰς τὰ φρικωδέστερα κακουργήματα. Προσποιουμένη ὑποκριτικῶς ὅτι δῆθεν περιποιεῖται τὸν ἐν προβεβηκυίᾳ ἡλικίᾳ πατέρα της ἐφόνευσεν αὐτόν, ὡς καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ τὰς ἀδελφάς της, διὰ δηλητηρίου. Ὁ δὲ Σαὶν-Κροὰ τὸν μὲν πατέρα του ἐφόνευσεν ἐξ αἰσθήματος ἐκδικήσεως, τοὺς δὲ λοιποὺς συγγενεῖς ἐκ μίσους κληρονομικοῦ.

Ἡ ἱστορία πλείστων δολοφόνων ἀποδεικνύει ὅτι τοιοῦτον εἶδος ἐγκλήματα καθίσταται πάθος ἀνακπόρευκτον, καὶ ὅτι ἄνευ ἀνωτέρου σκοποῦ, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον χάριν παιδιᾶς, ὡς ὁ χημικός, ὅστις ἐκτελεῖ πειράματα πρὸς ἰδίαν του εὐχαρίστησιν, οὕτω καὶ οἱ δηλητηριάζοντες πολλάκις ἐδολοφόνησαν ἀνθρώπους, ὧν ἡ ζωὴ ἢ ὁ θανατος τοῖς ἦτο πάντη ἀδιάφορος.

Ὁ αἰφνίδιος θάνατος πλείστων ἐνδεῶν ἐν τῷ μεγάλῳ νοσοκομείῳ τῶν Παρισίων Hôtel Dieu, διήγειρε βραδύτερον ὑπονοίας, ὅτι οἱ ἄρτοι, οὓς ἡ Βρεμβιλλιὲ καθ' ἑβδομάδα ἐσυνείθιζε δῆθεν χάριν φιλανθρωπίας καὶ ἐλεημοσύνης νὰ διανέμῃ εἰς αὐτούς, ἦσαν δηλητηριασμένοι. Ἐπίσης κατέστη βεβαιότατον ὅτι παρέθετεν εἰς τους προσκεκλημένους αὐτῆς πλακούντια ἐκ περιστερῶν δηλητηριασμένα.

Ὁ Σαὶν-Κροὰ καὶ ἡ Βρεμβιλλιὲ κατώρθωσαν ἐπὶ πολλὰ ἔτη νὰ καλύψωσι δι' ἀρρήκτου πέπλου τὰ στυγερὰ αὐτῶν ἐγλήματα, ἀλλὰ τίς βδελυρὰ πονηρία ἐλεεινῶν ἀνθρώπων ἰσχύει ν' ἀποκρύψῃ κακουργήματα, ὅταν ἡ παντοδυναμία τοῦ Ὑψίστου ἀποφασίσῃ νὰ μὴ μένωσι ταῦτα ἐπὶ πλέον ἀτιμώρητα ἐπὶ τῆς γῆς;

Τὰ δηλητήρια, ἅτινα παρεσκεύασεν ὁ Σαὶν-Κροά, ἦσαν τόσον λεπτά, ὥστε ἐὰν ἡ κόνις, ἣν οἱ Παρισινοὶ ὠνόμαζον *κίνιν διαδοχικὴν*, ἔμενεν ἀνοικτὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προπαρασκευῆς, μία μόνον εἰσπνοὴ αὐτῆς ἤρκει ὅπως ἐπιφέρῃ ἐν ἀκαρεῖ τὸν θάνατον· διὸ καὶ ὁ Σαὶν-Κροὰ ἐσυνείθιζε πάντοτε νὰ φέρῃ διαρκούσης τῆς ἐργασίας προσωπίδα ἐκ λεπτῆς ὑέλου. Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ἡ προσωπὶς ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ αὐτὸς εἰσπνεύσας τὴν δηλητηριώδη κόνιν ἐξέπνευσεν αὐθωρεί.

Ἀποθανόντος δὲ αὐτοῦ ἄνευ κληρονόμων αἱ ἀρχαὶ ἐπελήφθησαν τῆς καταγραφῆς τῆς περιουσίας του καὶ τότε ἐν τινι κεκλεισμένῳ κιβωτίῳ εὑρέθη τὸ σατανικὸν τοῦτο τῆς δολοφονίας ὁπλοστάσιον, ὅπερ ὅμοῦ μετὰ τῶν εὑρεθεισῶν ἐν αὐτῷ ἐπιστολῶν τῆς Βρεμβιλλιὲ οὐδεμίαν πλέον ἄφησαν ἀμφιβολίαν περὶ τῶν διαπραχθέντων κακουργημάτων τοῦ Σαὶν-Κροά.

Ἡ συνεταῖρός του κατέφυγεν ἔν τινι μονῇ· ἀλλ' εὐθὺς ἐστάλη πρὸς αὐτὴν ὁ Δεγραί, ἀνώτερος ἀστυνομικὸς ὑπάλληλο, ὅστις ὑπὸ τὸ ἔνδυμα μοναχοῦ ἐνεφανίσθη ἐν τῇ μονῇ, καὶ συνάψας πρὸς αὐτὴν φιλίαν κατώρθωσε νὰ ἐλκύσῃ αὐτὴν εἰς συνέντευξιν ἐν μονήρει τινὶ κήπῳ, ἔνθα μόλις εἰσελθοῦσα εἶδεν ἑαυτὴν περιεστοιχισμένην ὑπὸ κληπτήρων τοῦ Δεγραί, αὐτὸν δὲ τὸν ἴδιον μεταβληθέντα αἴφνης ἀπὸ μοναχοῦ εἰς ἀστυνομικὸν ὑπάλληλον καὶ ἤκουσεν αὐτὸν διατάσσοντα αὐτὴν νὰ ἐπιδῇ ὀχήματος, τὸ ὁποῖον περικυκλωμένον ὑπὸ χωροφυλάκων μετέφερεν αὐτὴν κατ' εὐθεῖαν εἰς Παρισίους. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ Βρεμβιλλιὲ ἀπεκεφαλίσθη, ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτῆς μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐκάη καὶ ἡ κόνις ἐσκορπίσθη εἰς τὸν ἀέρα.

Οἱ Παρισινοὶ ἠσύχασαν ἐπ' ὀλίγον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ τέρατος τούτου, οὗ τινος τὸ μυστηριῶδες φονικὸν ὅπλον ἀδιακρίτως καὶ ἀτιμωρητὶ διηυθύνετο κατὰ ἐχθρῶν καὶ φίλων. Ἀτυχῶς ὅμως μετ' οὐ πολὺ παρετηρήθη ὅτι ἡ φρικώδης ἐπιστήμη ἐπέζησε τοῦ ἀθλίου Σαὶν-Κροὰ καὶ πάλιν ἀοράτως. Ἐν τοῖς στενωτάτοις οἰκογενειακοῖς κύκλοις, ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἀγάπης, τῆς φιλίας εἰσεχώρει ἡ δολοφονία αἰτοῦσα ταχέως καὶ ἀσφαλῶς τὰ ἀτυχῆ θύματα. Τὸ πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ἔβλεπέ τις σήμερον ἀπαστράπτον ἐκ νεότητος καὶ ὑγείας ἐνεφανίζετο τὴν ἐπιοῦσαν τοσοῦτον μεμαραμένον καὶ ἀσθενές, ὥστε οὐδεμία ἰατρικὴ ἐπιστήμη ἴσχυε νὰ τὸ σώσῃ ἐκ τοῦ θανάτου. Ἡ κατοχὴ πλούτου, προσοδοφόρου τινὸς ἐπαγγέλματος ἢ καὶ ἡ κτῆσις ὡραίας καὶ νεαρᾶς συζύγου ἤρκει ὅπως ἐπιφέρῃ καταδίωξιν μέχρι θανάτου. Ἡ μεγαλειτέρα δυσπιστία διήρει τοὺς στενωτέρους δεσμοὺς· ὁ σύζυγος ἔτρεμεν ἐνώπιον τῆς γυναικός του, ὁ πατὴρ πρὸ τοῦ υἱοῦ καὶ ἡ ἀδελφὴ πρὸ τοῦ ἀδελφοῦ. Ἀνέπαφα ἔμενον ἐπὶ τῆς τραπέζης τὰ παρατιθέμενα φαγητά, ὡς καὶ ὁ οἶνος, ὃν προσέφερεν ὁ φίλος τῷ φίλῳ. Καὶ ὅπου ἄλλοτε ἐπεκράτει ἡ μεγαλειτέρα εὐθυμία, κατεσκόπευον τώρα βλέμματα περιδεῆ, ὅπως ἀνεύρωσι τὸν κεκρυμμένον δολοφόνον.

Οὕτως οἰκογενειάρχαι ἠναγκάζοντο νὰ προσπορίζωνται τροφὰς εἰς μέρη ἀπώτατα τῆς πόλεως καὶ ἐκεῖ ἐν ποταποῖς μαγειρείοις νὰ παρασκευάζωσιν αὐτάς, φοβούμενοι φρικτήν τινα κατ' οἶκον προδοσίαν, καὶ ὅμως συχνότατα καὶ ἡ τοιαύτη προφύλαξις ἀπέβαινε ματαία.

Ὁ βασιλεὺς θέλων νὰ περιστείλῃ τὸ κακὸν ἐσχηματίσεν εἰδικὸν τὴ δικαστήριον ἔχον ἀποκλειστικῶς τὴν ἐντολὴν τοῦ κατα διώκειν καὶ τιμωρεῖν τὰ ἐγκλήματα ταῦτα. Τὸ δικαστήριον τοῦτο, ἐπονομασθὲν τὸ *φλογερὸν Βουλευτήριον*, ἤδρευεν οὐ μακρὰν τῆς Βαστίλλης, πρόεδρος δὲ αὐτοῦ διωρίσθη ὁ Λαριγνῆς. Ἐπὶ πολὺ αἱ προσπαθειαι αὐτοῦ ἔμειναν ἄκαρποι, διότι, ὡς φαίνεται, ἐναπέκειτο εἰς τὸν περιβόητον Δεγραὶ ἡ τιμὴ τοῦ νὰ ἀνεύρῃ τὴν μυστηριώδη τῶν ἐγκλημάτων πηγήν.

Ἐν τῷ προαστείῳ τοῦ Ἁγίου Γερμανοῦ κατῴκει προβεβηκυία τις γυνὴ ὀνόματι Λαβοαζέν, ἔργον ἔχουσα τὴν χαρτομαντείαν καὶ ὁμιλοῦσα δῆθεν πρὸς τὰ πνεύματα. Τῇ βοηθείᾳ πανούργων συνεταίρων κατώρθωνε νὰ ἐκροβίζῃ καὶ νὰ θέτῃ εἰς ἀμηχανίαν καὶ τοὺς γενναιοτέρους καὶ μάλλον δυσπίστους. Μὴ ἀρκουμένη πλὴν εἰς τοῦτο, καθ' ὃ χρηματίσασα μαθήτρια τοῦ Ἐξιλῆ καὶ τοῦ Σαὶν-Κροά, προπαρεσκεύαζεν ὡσαύτως τὸ λεπτὸν ἐκεῖνο καὶ ἀνίχνευτον δηλητήριον, δι' οὗ ἐβοήθει ἀστόργους υἱοὺς νὰ κληρονομῶσι προώρως, ὡς καὶ ἀθλίας γυναῖκας ν' ἀνευρίσκωσι νέους συζύγους.

Ὁ Δεγραὶ εἰσέδυσεν εἰς τὸ μυστήριον τοῦτο, αὐτὴ δὲ ὡμολόγησε τὰ πάντα, καὶ τὸ φλογερὸν Βουλευτήριον τὴν κατεδίκασεν εἰς τὸν διὰ τοῦ πυρὸς θάνατον, ὃν καὶ ὑπέστη ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς Γρέβης. Ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς εὑρέθη ὀνομαστικὸς κατάλογος ἀπείρων προσφυγόντων εἰς τὴν συνδρομήν της, καὶ οὕτως οὐ μόνον ἐκτελέσεις ἐπὶ ἐκτελέσεων ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ὑπόνοιαι ἐγεννήθησαν ἐπιβαρύνουσαι πρόσωπα ὑψηλῆς περιωπῆς. Οὕτως ἐγνώσθη ὅτι ὁ Καρδεναλιος Βενζὴ χάριν εἰς τὴν τέχνην τῆς Λαβοαζὲν εὗρε μέσον νὰ ἐξαφανίσῃ ταχέως ἐκείνους, οὓς ὡς ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ναρβόννης ὤφειλε νὰ μισθοδοτῇ. Ἐπίσης καὶ ἡ δούκισσα Βουλλιὼν μετὰ τῆς βαρωνίδος Μονμορανσοῦ εὑρέθησαν ἐν τῷ καταλόγῳ, ὡς καὶ ὁ δοὺξ τοῦ Λουξεμβούργου, ὁ καὶ Γερουσιαστὴς καὶ ἀρχιστράτηγος, ὅστις ἠδυνήθη μὲν ν' ἀπαλλαγῇ τῆς ἐνοχῆς, ἀλλὰ καταδιωχθεὶς ὑπὸ τοῦ φλογεροῦ Βουλευτηρίου προεφυλακίσθη ἐν τῇ Βαστίλλῃ, ἔνθα, ὅπως κορεσθῇ τὸ κατ' αὐτοῦ μῖσος τοῦ Λαριγνῆ, ἐκλείσθη ἐντὸς τρώγλης, ἐχούσης ἐξ μόνον ποδῶν μῆκος, ἐν ᾗ ἔμεινε μῆνας ὁλοκλήρους, μέχρις οὗ ἀπεδείχθη ἡ ἀθωότης του.

Πράγματι ὁ τυρλὸς ζῆλος πολλάκις ὤθει εἰς βιαιοπραγίας καὶ ἀδικίας τοῦ Πρόεδρου Λαριγνῆ, καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἔλαβεν ὁσονοῦπω τὸν χαρακτῆρα τῆς ἱερᾶς Ἐξετάσεως, καὶ πολλάκις ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια ἤρκει ὅπως φέρῃ εἰς αὐστηροτάτην εἱρκτήν, συχνότατα δὲ ἡ τύχη μόνον ἀπεφάσιζε περὶ τῆς ἀθωότητος τοῦ εἰς θάνατον κατηγορουμένου. Ὁ Λαριγνῆς εἶχεν ἐξωτερικὸν τόσον ὀλίγον συμπαθές, ὥστε δὲν ἤγγισε νὰ κινήσῃ τὸ μῖσος ἐκείνων, ὧν παρουσιάζετο εἴτε ἐκδικητὴς εἴτε προστάτης. Ἡ δούκισσα Βουλλιὼν ἐρωτηθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐν τινι ἀκροάσει ἂν εἶδέ ποτε τὸν Διάβολον. «Μοὶ φαίνεται, ἀπήντησεν, ὅτι τὸν ἔχω ἐμπρός μου τὴν στιγμὴν ταύτην.»

Καθ' ὅσον ἐπὶ τῆς πλατείας τῆς Γρέβης τὸ αἷμα ἐνόχων τε καὶ ὑποπτων ἔρρεε ποταμηδόν, κατὰ τοσοῦτον ἐμετριάσθη κἄπως ὁ ἐκ δηλητηριάσεως θάνατος· ἐπῆλθεν ὅμως ἄλλου εἴδους φόνος προκαλέσας νέον τρόμον. Φαίνεται ὅτι συμμορία τις λωποδυτῶν εἶχεν ἀποφασίσει νὰ σφετερισθῇ πάντα τὰ τιμαλφῆ πράγματα, διότι μόλις ἠγοράζοντο τὰ πλούσια κοσμήματα καὶ ἀμέσως ἐξηφανίζοντο διὰ τρόπου ὅλως ἀκατανοήτου, ὅσῳ καλῶς κεκρυμμένα καὶ ἂν ἦσαν· τὸ χείριστον δὲ πάντων ἦτο ὅτι ὅστις ἐτόλμα νὰ φέρῃ ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν ἐσπέραν κόσμημά τι εἴτε καθ' ὁδόν, εἴτε καὶ εἰς ἀπόκεντρα σκοτεινὰ μέρη τῆς οἰκίας, οὐχὶ μόνον ἐληστεύετο, ἀλλὰ καὶ ἐφονεύετο. Ἄξιον παρατηρήσεως ἦτο ὅτι ὅστις ἐξ αὐτῶν κατώρθου νὰ διασώσῃ τὴν ζωήν του, ἔλεγεν ὅτι ἰσχυρός τις κτύπος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τὸν ἔρριψε κεραυνοπληκτον, καὶ μετὰ ταῦτα ὅταν συνήρχετο ἐνόει ὅτι τὸν εἶχον οὐ μόνον ληστεύσει ἀλλὰ καὶ μεταφέρει ἀλλαχοῦ, οἱ δὲ φονευόμενοι, ὡς καθ' ἑκάστην τοιοῦτοι εὑρίσκοντο ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐν ταῖς οἰκίαις, ἔφερον ἅπαντες τὴν αὐτὴν δι' ἐγχειριδίου πληγὴν εἰς τὴν καρδίαν, φονεύουσαν ἐν ἀκαρεῖ κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τῶν ἰατρῶν. Οὕτως ὁ πληγωθεὶς οὐδὲ καιρὸν ἐλάμβανε νὰ καλέσῃ εἰς βοήθειαν. Τίς ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡδυπαθεῖ αὐλῇ τοῦ Λουδοβίκου ιδ' δὲν εἶχεν ἐρωτικήν τινα περιπλοκήν, καὶ δὲν ἔφερε τὴν νύκτα εἰς τὴν ἐρωμένην του πλούσιόν τι κόσμημα; Παραδόξως πως ὅμως οἱ λωποδῦται καλῶς πληροφορημένοι πάντοτε, ἐγνώριζον ἀκριβῶς ποτε μετεκομίζετο τοιοῦτόν τι δῶρον καὶ πολλάκις οὐδὲ κἂν εἰς τὴν κατοικίαν τῆς φίλης κατώρθου νὰ φθάσῃ τὸ θῦμα, τὸ σῶμα δὲ αὐτοῦ ἀνευρίσκετο ἄπνουν εἰς τὰ πρόθυρα τῆς οἰκίας της.

Ματαίως ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας Ἀρκεζὼν συνελάμβανεν ἐν τῇ πόλει πάντα ὑποπτον· ματαίως ὁ Λαριγνῆς προσεπάθει νὰ ἐπιτύχῃ εἰς τὰς ἐρεύνας του· ματαίως ἐπολλαπλασιάζοντο οἱ φρουροὶ καὶ αἱ περιπολίαι. Τὰ ἴχνη τῶν κακούργων οὐδαμοῦ ἀνεκαλύπτοντο, καὶ μόνον τὸ μέτρον τοῦ νὰ ἦναί τις καλῶς ὡπλισμένος καὶ νὰ φωτίζηται διὰ προπορευομένου φανοῦ συνετέλει κατά τι, ἀλλὰ καὶ τὸ μέτρον τοῦτο ἀπέθαινε πολλάκις ἀνεπαρκές, καὶ πλεῖστα ὑπῆρχον τὰ παραδείγματα, ὅτι ὁ μὲν ὑπηρέτης, ὁ τὸν φανὸν κρατῶν, λιθοβολούμενος ἐνεκρούετο ὑπὸ φόβου, ἐν ᾧ ὁ κύριός του δολοφονούμενος ἐληστεύετο.

Παράδοξον ἦτο ὅτι εἰς τὰ μέρη, ἔνθα μόνον ἐπετρέπετο τὸ ἐμπόριον τῶν πολυτίμων λίθων, οὐδὲ ἴχνος ἐφαίνετο τῶν κλαπέντων τιμαλφῶν κοσμημάτων, καὶ οὕτως οὐδὲν παρουσιάζετο ἴχνος δυνάμενον νὰ ὁδηγήσῃ τὴν καταδίωξιν. Ὁ Δεγραὶ ἐμαίνετο βλέπων ὅτι ἡ πονηρία τῶν ἐπικινδύνων λωποδυτῶν διέφευγε τὴν τιμωρίαν, καὶ ἐν ᾧ ἡ συνοικία τῆς πόλεως, ἐν ᾗ αὐτὸς ἐνήργει, ἔμενεν ἀβλαβής, εἰς τὰς ἄλλας, ὅπου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποπτευθῇ κακόν τι, ἡ δολοφονία ἐνέδρευε τὸ θῦμά της. Κατέφυγε τότε ὁ Δεγραὶ εἰς τὸ στρατήγημα τοῦ νὰ πολλαπλασιάσῃ ἑαυτόν, καὶ ὅλοι αὐτοὶ οἱ Δεγραὶ ἦσαν τόσον ὅμοιοι ἀλλήλοις κατὰ τὸν βηματισμόν, κατὰ τὸ παράστημα, τὸν τόνον τῆς φωνῆς καὶ τὴν ὄψιν ἀκόμη, ὥστε καὶ αὐτὰ τὰ ὄργανα αὐτοῦ ἠδυνάτουν νὰ εἴπωσιν ἐν πεποιθήσει ποῦ ἐκρύπτετο ὁ ἀληθὴς Δεγραί, καὶ οὕτω μὲ κίνδυνον τῆς ζωῆς πολλάκις κατεσκόπευεν αὐτὸς ὁ ἴδιος τὰς μυστικωτέρας γωνίας ἀκολουθῶν μακρόθεν ἐκείνους, οἵτινες τῇ ἐντολῇ αὐτοῦ ἔφερον τὰ πολύτιμα κοσμήματα. Ἀλλὰ καὶ πάλιν τὸ τέχνασμα τοῦτο δὲν ἔφερε τὰ προσδοκώμενα ἀποτελέσματα, καθότι πάντοτε αὐτοὶ ἔμενον ἀβλαβεῖς, ὅπερ ἦτο ἐναργὴς ἀπόδειξις ὅτι οἱ λησταὶ ἦσαν καλῶς πληροφορημένοι περὶ τοῦ μέτρου τούτου. Ὁ Δεγραὶ περιῆλθεν εἰς σημεῖον ἀπελπιστικόν.

(Ἕπεται συνέχεια).

Εἰς τὴν Α. Β. Υ.
τὴν βασιλοπαῖδα
ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΝ

Καράβι ἀνθοστόλιστο,
γοργὸ 'σὰν τὸ δελφίνι,
Περήφανα σηκόνεται
ἀπ' τὴν ἀκρογιαλιά μας,
Καὶ χαιρετᾷ καὶ ξεκινᾷ
καὶ φεύγει ἀπ' τὴ θωριά μας
Καὶ πικραμένο κ' ἔρημο
τὸ περιγιάλι ἀφίνει.

Καὶ μιὰ λεπτὴ γλυκειὰ φωνὴ
τὸ ἀεράκι φέρνει
Ἀπὸ τὴν πρύμη τὴ χρυσῆ
Ποῦ ὁλοένα πάει . . .
Ἄχ! εἶν' ἡ Ἀλεξάνδρα μας
ποῦ ἀποχαιρετάει,
Ποῦ νύφη ῥοδοστάλαχτη
ἡ ξενιτειὰ μᾶς παίρνει.

Ἀπὸ μακρυὰ ταῖς εὐμορφιαῖς
τοῦ τόπου της κυττάζει,
Τὴ ζωγραφιὰ τὴ θελχτικὴ
Ποῦ ὅσο πάει σβύνει . . .
Κ' ἐκεῖ ποῦ μιὰ στερνὴ 'ματιὰ
'ς τὸν Παρθενῶν' ἀφίνει.
« Ὦ ἔχε 'γειὰ, πατρίδα μου
ἀγαπημένη! » κράζει.

Γροικοῦν κοιλάδες καὶ βουνὰ
τ' ἀποχαιρέτημά της.
Ποῦ ὅπου γῆ Ἑλληνικὴ
'σὰν ζέφυρος προφταίνει,
Καὶ τὴν πατρίδα 'σὰν θεὰ
ξανοίγω δακρυσμένη
Αὐτὰ νὰ βγάζῃ ποῦ θὰ 'πῶ
τὰ λόγι' ἀπ' τὴ καρδιά της.

« Φεύγεις!.. Καὶ τί ἐπέρασα
τὴν ὥρ' αὐτὴ θυμοῦμαι
Ὡς ποῦ 'ς αὐτὸ τς' ἐλευθεριᾶς
ν' ἀξιωθῶ τ' ἀέρι
Νὰ σὲ ἰδῶ νὰ γεννηθῇς
νὰ λάμψῃς 'σὰν ἀστέρι.
Γι' αὐτὸ μὲ βλέπεις, κόρη μου,
τὴ δόλια νὰ λυποῦμαι.

Μὰ 'ναι τὸ δάκρυ μου γλυκὸ
γιατί χαριτωμένη
Νύφη ἀπὸ τοὺς βράχους μου
τοὺς δοξασμένους βγαίνεις,
Γιατί θὰ φέρῃς τὴ χαρὰ
κ' ἐκεῖ ὁποῦ πηγαίνεις
Ποῦ γάμου ὑπερήφανο
στεφάνι σὲ προσμένει.

Σύρε ἐκεῖ ποῦ μ' ἐκλεχτὸ
σὲ δέν' ἡ τύχη ἄνδρα.
'Σ τὴν χώρα ποῦ σὲ καρτεροῦν
τιμαῖς καὶ μεγαλεῖα,
Κ' ἐγὼ κρυφὴ 'ς τὰ στήθια μου
θάχω παρηγορία
Τὸ πῶς γιὰ μένα θὰ πονῇς
κ' ἐκεῖθεν Ἀλεξάνδρα.

Αὐτὸ μοῦ 'παν τὰ 'μάτια σου
ἐκεῖνα τὰ κλαμμένα,
Αὐτὸ μοῦ εἶπ' ἡ λύπη σου
αὐτὴ ποῦ θὲς νὰ κρύψῃς.
Ὄχι! δὲν φεύγεις ἀπ' ἐδῶ
Ἐσὺ γιὰ νὰ μοῦ λείψῃς,
Φεύγεις, γιὰ νὰ 'σαι ὁ ἥλιος μου
ἐκεῖ μακρυὰ 'ς τὰ ξένα.

Φεύγεις, γιὰ νὰ 'μαι 'κεῖ ποῦ πᾶς
κ' ἐγὼ μαζὺ μ' ἐσένα·
Γιὰ νὰ σὲ βλέπουν κ' εἰς ἐσὺ
νὰ βλέπουν τὴν Ἑλλάδα,
Τοῦ γαλανοῦ μου οὐρανοῦ
τὴν τόσην εὐμορφάδα.
Τ' ἀρχαῖά μου ἐρείπια
καὶ τὸ Εἰκοσιένα.

Αὐτὰ εἶνε οἱ τίτλοι μου,
αὐτὰ ἡ ἀρχοντιά μου.
Σύρε μ' αὐτὰ 'περήφανη
'κεῖ ποῦ σὲ καρτεροῦνε,
Ἐκεῖ ποῦ ὅμοια τὸ Σταυρὸ
μ' ἐμένα προσκυνοῦνε,
Ποῦ 'ξεύρουν ἀπὸ τὰ παλιὰ
τὰ χρόνια τ' ὀνομά μου.

Σύρε τς' αὐγῆς χαμόγελο
καὶ τ' οὐρανοῦ δροσοῦλα
'Σ τὴ γῆ ποῦ Ἐκείνη τὴ γλυκειὰ
σοῦ χάρισε μητέρα . . .
Ὅλη καρδιά, ποῦ φυλαχτὸ
τὴν ἔχω 'γὼ 'δῶ πέρα.
Σύρε . . . Χρωστῶ Βασίλισσα
στέρνω Βασιλοποῦλα.

Αὐτὰ ἡ κόρ' ἡ λατρευτὴ
γροικᾷ ποῦ ταξειδεύει,
Καὶ τόσαις τὴν ἀκολουθοῦν
εὐχαῖς μας εἰς τὸ δρόμο,
Ποῦ κάθε κυματόπουλο
μὲ μιὰ εὐχὴ 'ς τὸν ὦμο.
Κυλᾷ 'στὸ πλοῖό της κοντὰ
καὶ τὸ γλυκοχαϊδεύει.

Ὦ ξενιτειά! Ἀγάπα την
καθὼς τὴν ἀγαποῦμε!
Κι' ἂν ξενιτειὰ τὴν ἀδελφὴ
τὴ χώρα λέγω σένα,
Συγχώρα με! Τὸ δεύτερο
'σὰν ἔλθ' Εἰκοσιένα
Ἐλπίζω 'κεῖ, κάπου μακρυὰ,
νὰ σφιχταγκαλιασθοῦμε.

Θ. Α. Σολομος

Ο ΑΝΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΑΟΥΛΗ ΕΝ ΣΥΡΩ.

Ο ΑΝΔΡΙΑΣ

ΤΟΥ ΝΑΥΑΡΧΟΥ ΜΙΑΟΥΛΗ

(Μετὰ εἰκόνος)

Ἡ Σύρος, προλαβοῦσα πᾶσαν ἄλλην τῆς Ἑλλάδος πόλιν, ἐγείρει αὐτὴ πρώτη ἀνδριάντα, χάρις τῇ ἀγαθῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Χίου ὁμογενοῦς Πρωΐου, πρὸς τὸν μέγαν τῆς Νέας Ἑλλάδος Ναυμάχον.

Ὁ Ἀνδρέας Βῶκος Μιαούλης, υἱὸς τοῦ ἐξ Εὐβοίας Δημητρίου Βώκου, ἐγεννήθη τῷ 1769 ἐν Ὕδρᾳ. Ἀπὸ τοῦ ἑβδόμου ἔτι τῆς ἡλικίας αὐτοῦ ἔτους ἤρξατο ταξειδεύων μὲ ἐμπορικὰ πλοῖα. Δεκακοκταετὴς ἐνυμφεύθη τὴν Εὐφήνην, θυγατέρα πλουσίου τῆς Ὕδρας ἱερέως, καὶ εἶτα ἐξηκολούθησε ταξειδεύων δι' ἐμπορικῶν πλοίων ὡς κυβερνήτης μέχρι τοῦ 1817. Κατὰ τὴν μακρὰν ταύτην καὶ ἄσημον τοῦ βίου του περίοδον ὁ Μιούλης ἐπέδειξεν, ἀν ὄχι ἄλλο τι, τὸ εὐσταθὲς τοῦ χαρακτῆρος, τὸ ῥιψοκίνδυνον καὶ τὸ καρτερόψυχον, τὰ μεγάλα δηλ. πλεονεκτήματα ἅτινα κατόπιν θὰ λαμπρύνωσι τὸν μέλλοντα ἥρωα.

Τῷ 1817 ὁ Μιαούλης, κύριος ἤδη μεγάλης περιουσίας ἀπεσύρθη τῆς θαλάσσης ἵνα διέλθῃ ἡσύχως ἐν Ὕδρᾳ τὸ λοιπὸν τοῦ βίου του, ἀλλ' ἠπατήθη, διότι τότε ἀκριβῶς διανοίγεται δι' αὐτὸν τὸ ἀληθές του στάδιον. Προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ἐξελέγη τότε, κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς Ἑλλ. Ἐπαναστάσεως, ἐν ἡλικίᾳ 54 ἐτῶν, ναύαρχος τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, ἕκτοτε δέ, ἐπὶ ἑπταετίαν ὅλην, χρονολογοῦνται τὰ μεγάλα κατορθώματα, ἅτινα οὗτος ἐπετέλεσεν ὑποβληθεὶς εἰς τρισμεγίστους κινδύνους καὶ θυσίας.

Τὸ πραγματικὸν τοῦ ναυάρχου ἐπίθετον ἦτο τὸ τοῦ Βώκου, ἀπὸ παιδὸς ὅμως τῷ ἀπένειμον τὴν προσωνυμίαν τοῦ Μιαούλη, παραγομένην ἐκ τῆς τουρκικῆς λέξεως *μιαοὺλ* ἥτις εἶνε σημαντικὴ θυελλωδῶν τῆς θαλάσσης στοιχείων, ὑπὸ τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο ἐπίθετον καὶ ἀπεθανατίσθη. Συστατικὰ τοῦ Μιαούλη ἦσαν ἡ ἀνδρεία, ἡ ἀγχίνοια καὶ ἡ δραστηριότης. Συνετὸς καὶ βαθὺς τῶν πραγμάτων ἐξεταστής, τόσον ἦτο ἐπίμονος καὶ ἀκράδαντος εἰς τὰς ἀποφάσεις του, ὅσον μελετητικὸς πρὸ τοῦ συλλάβῃ αὐτάς.

Ἀπέθανεν ὁ Μιαούλης ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Ἰουνίου 1835 καὶ τὸ λείψανόν του ἐτάφη παρὰ τὴν ἀκτὴν τοῦ Πειραιῶς, ἀπέναντι τῆς Σαλαμῖνος.

Ὡς μέρος ἐφ' οὗ ἐστήθη ἐν Σύρᾳ ὁ ἀνδριὰς τοῦ Μιαούλη, εἶναι ἡ μεγάλη πλατεῖα Λεωτσάκου, ἐκεῖ ἔνθα αὕτη ἄγει πρὸς τὴν ὁδὸν Ἑρμοῦ. Ἡ πλατεῖα Λεωτσάκου εἶνε εἰς τὸ μέσον ἐπεστρωμμένη διὰ μαρμαρίνων πλακῶν, ὁ μεταξὺ δὲ τοῦ ἐπιστρώμματος τούτου καὶ τῶν ὁρίων τῆς πλατείας χῶρος ἀποτελεῖ πρὸ τῶν ὀμμάτων θέαμα μαγευτικόν, κατάφυτος ὢν ὑπὸ χλόης, μικρῶν δένδρων καὶ ὑψηλῶν φοινίκων καὶ περιβάλλων οὕτω τὸ ἐσωτερικὸν ἐπίστρωμα δίκην ὡραίου πλαισίου. Τῷ ἐν τῷ βάθει μόνον τῆς πλατείας ἐγειρόμενον βαρὺ οἰκοδόμημα τῶν δικαστηρίων καὶ τῆς δημαρχίας, ἀποκλείει τὴν θέαν καὶ ἐμποδίζει τὸν ἀέρα.

Ὁ ἀνδριὰς ἐστήθη ἐν μέσῳ τοῦ περφυτευμένου τούτου χώρου ἐπὶ χαμηλοῦ μαρμαρίνου ὑποβάθρου, παρίσταται δ' ἐν τῷ ἀνδριάντι τούτῳ ὁ Μιαούλης ἀξιοπρεπὴς τὴν στάσιν, περίφροντις καὶ σκεπτικός. Περιβεβλημένος τὴν ὑδραϊκήν του στολήν, φέρει ἐπὶ του δεξιοῦ του ὤμου ἀνηρτημένον μανδύαν ὅστις πτυχοῦται ὄπισθεν μεταξὺ τῶν ποδῶν του καὶ κρατεῖ διὰ τῆς ἀριστερᾶς πηδάλιον, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ τηλεσκόπιον. Τὸ ἔργον εἶνε καθ' ὅλα μετ' ἐπιμελείας ἐξειργασμένον ὑπὸ τοῦ ἀρίστου καλλιτέχνου κ. Μπονάνου, καὶ κάτωθεν ἐπὶ τοῦ στυλοβάτου, φέρει κεχαραγμένα τὰ ἑξῆς:

1821

Ὁ Δῆμος Ἑρμουπόλεως τῷ ναυάρχῳ
τῆς Ἑλληνικῆς Παλιγγενεσίας
Ἀνδρέᾳ Μιαούλῃ.
Σταμάτιος Ἰωάν. Πρωΐος ἐχορήγει.

ΓΝΩΜΑΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Αἱ ἐπιστῆμαι εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν μελετῶν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, τὰ δὲ γράμματα εἶναι αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα.

Ναπολέων Α'.

Τὰ ἔθνη ἀναπαύονται ἅμα ἀποκτήσωσι τὰ δίκαιά των, ἐξασθενοῦσιν ὅμως ἅμα ἀναπαύονται.

Μενώ.

Οἱ ἀσθενεῖς χαρακτῆρες δὲν δεικνύουσιν ἀπόφασιν εἰμὴ μόνον ὁσάκις πρόκειται νὰ κάμωσιν ἀνοησίας.

Ῥεμυζᾶ.

Ἡ ἀποχώρησις ἀπὸ τῆς ἐξουσίας, ὁσάκις ἡ ὑγεία δὲν ἐπιβάλλει αὐτήν, εἶναι ἀρχὴ αὐτοκτονίας, καὶ ἡ αὐτοκτονία εἶναι παραλογισμὸς καὶ ἔγκλημα.

Θιέρσος.

Ὅταν δὲν εὑρίσκῃς ἱπποτικὸν χαρακτῆρα ἐν τῷ ἰδίῳ σου οἴκῳ, καλὸν εἶναι νὰ δανεισθῇς τοῦτον παρὰ τοῦ γείτονος.

Ὁ στρατηγὸς Γόρδων.

Τὸ ἐκμανθάνειν διαφόρους γλώσσας, εἶναι ζήτημα δύο ἢ τριῶν ἐτῶν· διὰ νὰ ᾖναί τις ὅμως εὐγλωττος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γλώσσῃ ἀπαιτεῖται τὸ ἥμισυ τοῦ βίου.

Βολταῖρος.

ΚΑΛΛΙΣΤΗ

(Λεσβικὸν διήγημα.)

(Συνέχεια, ὅρα προηγούμ. τεῦχος).

Δ'.

Ἡ Καλλίστη ἔκειτο ὡχρὰ καὶ ἀναίσθητος ἐπὶ τῆς παραλίας· οἱ πόδες της καὶ τὸ ἄκρον τῆς ἐσθῆτός της ἐβρέχοντο ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἐφ' ὧν ἐφέροντο τὰ ἄνθη, τὰ στολίζοντα τὸ ἐνδυμά της. Παρ' αὐτὴν κύπτων ἵστατο ὁ Μακάριος, ἀπομάσσων τὴν ὡραίαν ξανθήν της κόμην, τὴν ἐντελῶς διαβρεχομένην, καὶ τρίβων τὰς χεῖράς της, ὅπως ἐπαναφέρῃ αὐτὴν εἰς τὴν ζωήν. Μετά τινας στιγμὰς φοβερὰς ἀπελπισίας εἶδε τὰς προσπαθείας του στεφομένας ὑπὸ τῆς ἐπιτυχίας· εἶδε τὰ χείλη τῆς Καλλίστης ἀνοιγόμενα, καὶ αἴφνης τὸ βλέμμα αὐτῆς παρατηροῦν μετ' ἐκπλήξεως τὰ περιξ ἀντικείμενα, καὶ προσηλούμενον ἐπ' αὐτοῦ. Ἔξαλλος ἐκ τῆς χαρᾶς ὁ Μακάριος κατεφίλει περιπαθῶς τὸ ὠχρὸν αὐτῆς πρόσωπον καὶ τὰς χεῖράς της.

—Ποῦ εἶμαι; ἠρώτησεν ἡ κόρη μετὰ φωνῆς ἀσθενοῦς.

— Ἐσώθης, Καλλίστη, καὶ εὑρίσκεσαι ἐν ἀσφαλείᾳ. Τοῦτο εἶναι τὸ κυριώτερον. Τώρα πρέπει νὰ θερμάνωμεν τὸ ψυχρόν σου σῶμα, ἵνα μὴ ἀπόβῃ ἡ σωτηρία σου.

Καὶ ἤρξατο στίβων τὸ διάβροχον αὐτῆς ἔνδυμα, ἐξ οὗ ἀπέσταζε τὸ ὕδωρ καὶ ἐξεχύνετο ὡς ῥυάκιον ἀπὸ τοῦ σπηλαίου, ἔνθα εὑρίσκοντο.

—Πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω, ἀγαπητέ μοι; εἶπεν ἡ Καλλίστη. Σὺ μ' ἔσωσας ἐκ τοῦ φρικτοῦ θανάτου, εἰς ὃν μὲ κατεδίκασαν—ὦ πόσον φοβερὸν ἦτο τὸ βαθὺ καὶ ψυχρὸν ὕδωρ!—Ὅλοι μ' ἐθυσίασαν καὶ μ' ἐγκατέλιπον εἰς τὴν τύχην μου· σὺ μόνος μοὶ ἔμεινες πιστός. Ἀπὸ τοῦδε ἀνήκω μόνον εἰς σὲ καὶ οὐδεμία ἀνθρωπίνη δύναμις θὰ μὲ ἀποσπάσῃ πλέον ἀπὸ σοῦ!

Καὶ περιπτύξασα τὸν τραχηλόν του διὰ τῶν βραχιόνων της κατεφίλησεν αὐτὴν περιπαθῶς.

Τέλος ἠγέρθη ὁ Μακάριος. Ἦτο ἤδη ἑσπέρα καὶ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τοῦ σπηλαίου.

—Τώρα, Καλλίστη μου, πρέπει νὰ σ' ἀφήσω μόνην ἐπί τινας στιγμάς, πλὴν μὴ φοβοῦ· οὐδεὶς δύναται νὰ σὲ πειράξῃ ἐνταῦθα. Μεταβαίνω νὰ εὕρω τὴν τροφόν σου Νικοστράτην, ὅπως μοὶ δώσῃ διὰ σὲ θερμὸν ἔνδυμα καὶ πέδιλα, εἶτα δὲ θὰ ζητήσω λέμβον ἵνα ἔλθω ἐνταῦθα, διότι αὐτὴν τὴν νύκτα πρέπει νὰ ἀναχωρήσωμεν. Αὔριον ἴσως μᾶς ζητήσωσιν ἐνταῦθα, καὶ τότε φόβος ὑπάρχει μὴ ἡ ἐκδίκησις τῶν Μεθυμναίων στραφῇ ἐναντίον ἡμῶν. Ἐν τῇ πλησιοχώρῳ κωμοπόλει Ἀρίσβῃ ζῇ ἀδελφὴ τῆς μητρός μου· ἐν τῇ καλύβῃ αὐτῆς θέλομεν εὕρει πρόχειρον καταφύγιον.

— Πράξον, Μακάριε, ὅπως ἐγκρίνῃς, διότι γνωρίζω ὅτι σὺ κάλλιον παντὸς ἄλλου θέλεις φροντίσει περὶ ἐμοῦ. Ἀλλ' ἐνταῦθα εἶναι τόσον σκοτεινά, ὥστε θὰ φοβηθῶ βεβαίως. Δὲν δύναμαι νὰ κολυμβήσω μαζύ σου καὶ νὰ μένω κεκρυμμένη εἰς τὴν παραλίαν;

—Ὄχι, ὄχι, Καλλίστη· πρέπει νὰ προβῶμεν μετὰ περισκέψεως. Ἄνευ λέμβου δὲν δύνασαι ν' ἀπέλθῃς ἐντεῦθεν. Ἔσο ὅμως ἀμέριμνος· μετὰ μίαν ὥραν θὰ ἥμαι πάλιν πλησίον σου.

Καὶ ῥιφθεὶς εἰς τὴν θάλασσαν ἐπροχώρησε νηχόμενος μέχρι τῶν πρώτων οἰκιῶν τῆς Μεθύμνης, ὅθεν ἀπαρατήρητος ἔφθασε μέχρι τοῦ κήπου τοῦ Νικομάχου. Ἐκεῖ ἔκρυσεν ἓν τῶν ταπεινῶν παραθύρων τῆς οἰκίας καὶ εἶδε τὴν Νικοστράτην καθημένην ἐν ἀπελπισίᾳ. Ταπεινῇ τῇ φωνῇ εἶπε τὸ ὄνομά της. Ἡ δὲ Νικοστράτη γνωρίσασα τὴν φωνὴν ἔτρεξε πρὸς τὸ παράθυρον.

Σπεῦσε, Νικοστράτη τῇ εἶπε· δός μοι θερμὸν ἔνδυμα καὶ πέδιλα διὰ τὴν Καλλίστην. Μὴ μ' ἐρωτᾷς πλειοτέρας διασαφήσεις. Ἀρκεῖ νὰ μάθῃς, ὅτι ἡ Καλλίστη ἐσώθη, ὅτι ζῇ!—Ἀλλὰ σ' ἐξορκίζω, ἀν δὲν θέλῃς, νὰ τὴν φονεύσῃς, νὰ μὴ εἴπῃς εἰς οὐδένα τὸ συμβάν. Ἐὰν ὅμως θέλῃς νὰ τὴν ἴδῃς καὶ νὰ τῇ ὁμιλήσῃς, ἐλθὲ μετά τινας ἡμέρας εἰς Ἀρίσβην καὶ ζήτησον τὴν οἰκίαν τῆς χήρας Κυδίππης.

Ἡ Νικοστράτη ἔμεινεν ἄναυδος ἐκ τῆς χαρᾶς, ἀλλὰ χωρὶς νὰ χάσῃ οὐδὲ στιγμήν, διηυθύνθη πρὸς τὸ ὄπισθεν μέρος τῆς οἰκίας καὶ ἦλθε μετ' ὀλίγον φέρουσα δέμα περιέχον τὰ ζητούμενα, τὸ ὁποῖον ἐκ τοῦ παραθύρου παρέδωκεν εἰς τὸν Μακάριον. Οὗτος δὲ μετέβη δρομαῖος εἰς τὴν οἰκίαν του, ἐφόρεσε νέον χιτῶνα, καὶ ἔτρεξε πρὸς τὸν λιμένα, ὅπου εὗρε μικρὰν λέμβον, δι' ἧς διηυθύνθη πρὸς τὸ μέρος, ἔνθα εἶχεν ἀφήσει τὴν ἐρωμένην του· εὗρε δὲ ταύτην βαθέως κοιμωμένην. Ἐξυπνήσας αὐτὴν τὴν παρεκίνησε ν' ἀλλάξῃ τὰ ἐνδύματά της καὶ ἐπιβὰς μετ' αὐτῆς τῆς λέμβου καὶ κωπηλατῶν ὅλαις δυνάμεσιν ἀφίχθη μετὰ δίωρον πλοῦν εἰς Ἀρίσβην. Ἐν μέσῳ βαθείας νυκτὸς μετέβησαν οἱ δύο νέοι εἰς τὸν μικρὸν οἰκίσκον τῆς θείας τοῦ Μακαρίου, ἔνθα ἐλαφρῶς ἔκρουσαν τὴν θύραν. Μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε τῆς οἰκίας γραῖα γυνή, ἡ μήτηρ τοῦ Μακαρίου, ἥτις κατησπάσθη τὸν υἱόν της καὶ τὴν Καλλίστην καὶ ὡδήγησεν ἀμφοτέρους εἰς τὸ ὄπισθεν δωμάτιον, ὅπου τοῖς παρέθηκεν ὀλίγον οἶνον, ἄρτον καὶ ὠά. Ἐπὶ τῆς τραπέζης εὑρίσκετο μεγάλη ἀνθοδέσμη ἐκ ῥόδων, ἐξ ὧν ὁ Μακάριος ἔπλεξε στέφανον, τὸν ὁποῖον ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς ξανθῆς κόμης τῆς Καλλίστης. Ἡ κόρη κατάκοπος ἐκ τῶν συγκινήσεων καὶ τῶν περιπετειῶν τῆς φρικτῆς ἐκείνης ἡμέρας ἔπεσε ταχέως εἰς ὕπνον βαθύν.

Ε'.

Τὸ ἀπροσδόκητον ἐπεισόδιον κατὰ τὴν θυσίαν τῆς Καλλίστης ἐνέβαλεν εἰς μεγάλην ταραχὴν τοὺς κατοίκους τῆς Μεθύμνης. Οἱ ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ πλοίου παρευρεθέντες ἐδιηγοῦντο τὰ ποικιλώτερα καὶ παραδοξώτερα πράγματα. Αἱ δὲ νέαι κόραι, συγκεκινημέναι ἐκ τῆς τραγικῆς σκηνῆς, διεβεβαίουν ὁμοφώνως ὅτι θεός τις ἦτο ὁ σώσας τὴν Καλλίστην καὶ μετακομίσας αὐτὴν παρ' ἑαυτῷ. Τίς ὅμως ἦτο ὁ θεὸς οὗτος, περὶ τούτου διεφώνουν. Εἰς τὸν Ποσειδῶνα καὶ εἰς τὸν Νηρέα δὲν ἀπέδιδον τὸ πρόσωπον τοῦ σωτῆρος, διατεινόμεναι ὅτι ὁ σώσας αὐτὴν ἦτο νέος· ὥστε ἐπὶ τέλους συνεφώνησαν ὅτι νέος Τρίτων διαταγῇ τῆς μητρός του Ἀμφιτρίτης εἶχε μεταφέρει τὸ θῦμα πρὸς τὴν κατοικίαν τῶν θαλασσίων θεῶν.

Οἱ ναῦται τοῦ ἱεροῦ πλοίου διετείνοντο τοὐναντίον, ὅτι ἡ Καλλίστη εἶχεν ὁδηγηθῆ ὑπὸ δελφῖνος πρὸς τὴν παραλίαν, λέγοντες ὅτι συχνάκις συνέβη, φιλάνθρωποι δελφῖνες νὰ σώσωσιν ἀνθρώπους, κινδυνεύοντας νὰ καταποντισθῶσιν. Ἰδίως δὲ διηγοῦντο τὴν ἱστορίαν τοῦ Παρίου Κοιράνου, ὅστις ναυαγήσας μετεφέρθη ὑπὸ δελφῖνος εἰς σπήλαιον καὶ ἐσώθη οὕτως ἀπὸ τοῦ καταποντισμοῦ.

Ὅτε ὅμως τὴν ἐπιοῦσαν ἐγνώσθη ἐν Μεθύμνῃ ὅτι τὸ ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀνευρεθὲν πλοιάριον ἀνῆκεν εἰς τὸν Μακάριον καὶ ὅτι καὶ οὗτος εἶχε γείνει ἄφαντος, ἔτι παραδοξώτεραι ἐκυκλοφόρησαν φῆμαι καὶ ὑποθέσεις. Ὁ ἔρως τοῦ Μακαρίου καὶ τῆς Καλλίστης, ἐφέρετο ἀνὰ τὰ στόματα πάντων, καὶ ἐπειδὴ οἱ πολλοὶ συνεπάθουν πρὸς τοὺς δύο ἀτυχεῖς ἐραστάς, ἐπιστεύετο τὸ διαδοθὲν, ὅτι ἀμφότεροι διεσώθησαν ὑπὸ δελφίνων, καὶ ἡ μὲν Καλλίστη εὑρίσκεται ἐν σπηλαίῳ ὡς σύντροφος τῶν Νηρηΐδων, ὁ δὲ Μακάριος ἐν τῷ θαλασσίῳ μεγάρῳ τοῦ Ποσειδῶνος ὡς θεράπων αὐτοῦ.

Λογικώτεροί τινες ὅμως καὶ μὴ ἐπηρεαζόμενοι ὑπὸ τῶν προλήψεων διενοήθησαν νὰ ἐρευνήσωσιν ἐπισταμένως τὴν παραλίαν ὅλην καὶ τὸ ἀκρωτήριον, ἔνθα δὲ καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀνευρέθη ἡ εἴσοδος σπηλαίου. Εἰσελθόντες δὲ εἰς αὐτὸ εὗρον οὐ μόνον ξηρὰ ἄνθη, ἀλλὰ καὶ χρυσοῦν περιδέρκιον ἀνῆκον εἰς τὴν Καλλίστην. Ἅμα δὲ διὰ τοιούτων τεκμηρίων ἐβεβαιώθη ἡ ἀπαγωγὴ τοῦ Μακαρίου, μετετράπη ἡ συμπάθεια εἰς ἀκράτητον ἀγανάκτησιν, διότι πάντες ἐνόησαν ὅτι αἰσχρῶς ἠπατήθησαν καὶ ὅτι ἡ θυσία ἤθελε μείνει ἄνευ ἀποτελέσματος. Πρὸς ὅλας τὰς διευθύνσεις ἐστάλησαν ἀμέσως ἄνθρωποι ἵνα μάθωσι ποῦ κατέφυγον οἱ δύο ἐραστά, ἰδίως δὲ ὁ Σώφρων οὐδενὸς ἐφείσθη κόπου καὶ οὐδεμιᾶς θυσίας, ὅπως κορέσῃ τὴν κατὰ τοῦ Μακαρίου ὀργήν του καὶ ἐκδικηθῇ. Πρῶτος δὲ ὁ ἱερεὺς τοῦ Ποσειδῶνος ἔλαβε τὴν εἴδησιν, ὅτι ὁ Μακάριος καὶ ἡ Καλλίστη διασωθέντες εὑρίσκοντο ἤδη ἐν Ἀρίσβῃ.

Πρὸ πολλοῦ εἶχον ἐνσκήψει διαφοραὶ καὶ διχόνοιαι μεταξὺ τῆς Μεθύμνης καὶ τῆς πλησιοχώρου Ἀρίσβης, διότι ἡ ἰσχυροτέρα καὶ μεγαλειτέρα Μέθυμνα ἐζήτει νὰ οἰκειοποιηθῇ τὴν ἀποικίαν τῆς Ἀρίσβης, ἥτις εἶχε καὶ εὐφορωτέρους ἀγροὺς καὶ λιμένα ἀσφαλέστερον. Ἤδη ὅμως τὸ μῖσος τῶν Μεθυμναίων κατὰ τῶν γειτόνων των ἐγένετο λυσσῶδες, ἀναρριπιζόμενον ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ.

Ἕνεκα τῆς ἀνηκούστου ἀσεβείας κατὰ τῆς θελήσεως τοῦ θεοῦ διέταξεν ὁ ἀρχιερεὺς μεγάλην ἐξιλαστήριον τελετήν, ὅπως καθαρισθῇ ἡ πόλις ἀπὸ τοῦ βαρυτάτου τούτου ἐγκλήματος. Ἐν ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ πάντες οἱ κάτοικοι τῆς Μεθύμνης διετάχθησαν νὰ φορέσωσι τὰς ἑορτασίμους αὐτῶν στολὰς καὶ νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν μεγάλην πλατεῖαν τοῦ ναοῦ, ὅπου ἦσαν ἤδη συνηγμένοι πάντες οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται τοῦ ναοῦ. Ἐκεῖ δὲ ἐπὶ δώδεκα ἐκ τοῦ προχείρου ἀνεγερθέντων βωμῶν ἐσφάγησαν δώδεκα μέλανες κριοί, ὧν τὰ δέρματα ἐξηπλώθησαν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἕκαστος τῶν παρισταμένων ὤφειλε νὰ πατήσῃ διὰ τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς ἐπὶ ἑνὸς τῶν δερμάτων τούτων, ἵνα πᾶσα ἁμαρτία τῶν ἀνθρώπων μεταδοθῇ εἰς τὸ δέρμα τοῦ σφαγίου. Πρῶτοι προσῆλθον οἱ σύμβουλοι τῆς πόλεως, εἶτα αἱ κόραι, αἱ παρευρεθεῖσαι εἰς τὴν θυσίαν τῆς Καλλίστης καὶ τέλος οἱ λοιποὶ ὅλοι. Ἡ τελετὴ αὕτη διήρκεσεν ὑπὲρ τὴν ὥραν. Ἐν τέλει δὲ ὁ ἱερεὺς ἀπήγγειλε δέησιν καὶ ἀνεκοίνωσε τὴν θέλησιν τῶν θεῶν, εἰπὼν ὅτι ἕνεκα τοῦ μεγάλου ἐγκλήματος ὁ ἐξιλασμὸς οὗτος δὲν ἦτο ἐπαρκής, ἀλλ' ὅτι ὁ Ποσειδῶν ἐζήτει νέον ἀνθρώπινον θῦμα, ἀφ' οὗ ἡ πρώτη θυσία εἶχεν ἀποτύχει. Ἀνέθηκε δὲ εἰς τοὺς συμβούλους νὰ φροντίσωσι περὶ τοῦ θύματος τούτου. Οὐδεὶς ἐν τῇ συνελεύσει ἀμφέβαλε, ποῖον θῦμα ἐζήτουν οἱ θεοί.

Οἱ προεστῶτες τῆς πόλεως, ἀνθισταμένου τοῦ Νικομάχου μόνου, ἀπεφάσισαν αὐθημερὸν νὰ ἐκτελέσωσιν ἐπιδρομὴν κατὰ τῆς πόλεως Ἀρίσβης, καὶ νὰ συλλάβωσι ζῶντα ἢ νεκρὸν τὸν Μακάριον. Διὰ μυστικῶν ἀπεσταλμένων ἀνεκοινώθη ἡ ἀπόφασις αὕτη εἰς τοὺς πολίτας καὶ πάντες οἱ δυνάμενοι νὰ φέρωσιν ὅπλα, τετρακόσιοι τὸν ἀριθμὸν, διετάχθησαν νὰ ἐκστρατεύσωσι μετὰ μεσημβρίαν τῆς ἐπιούσης κατὰ τῆς Ἀρίσβης, ἵν νὰ καταλάβωσιν ἐξ ἐφόδου, φονεύοντες πάντας τοὺς ἄνδρας καὶ αἰχμαλωτίζοντες τὰς γυναῖκας καὶ τὰ παιδία.

(Ἕπεται τὸ τέλος).

Η ΕΞΟΧΙΚΗ ΕΠΑΥΛΙΣ

ΤΗΣ ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ.

(Μετὰ εἰκόνος).

Ἡ ἡμετέρα εἰκὼν παριστᾷ τὴν ἐξοχικὴν ἔπαυλιν, ἣν ἡ χήρα αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας Βικτωρία ἠγόρασε παρὰ τὴν Φραγκφούρτην, καὶ ἔνθα σκοπεύει νὰ διέρχηται ἀπὸ τοῦδε τοὺς θερινοὺς μῆνας. Ἡ ἔπαυλις αὕτη ἔχει δι' ἡμᾶς σημασίαν, διότι ἐν αὐτῇ διέρχεται τὸ θέρος ἐφέτος ἡ μελλόνυμφος τοῦ διαδόχου τῆς Ἑλλάδος, πριγκήπισσα Σοφία, θυγάτηρ, ὡς γνωστόν, τῆς αὐτοκρατείρας.

Ἡ ἔπαυλις κεῖται παρὰ τὴν κωμόπολιν Κρόμβεργ, ἀπέχουσαν ἡμίσειαν ὥραν σιδηροδρομικὴν ἀπὸ τῆς πόλεως Φραγκφούρτης. Ἡ κωμόπολις αὕτη, ἧς κατὰ τὸν μεσαιῶνα πολλάκις γίνεται μνεία ὡς ἕδρας ἰσχυρῶν ἱπποτῶν, εἶναι σήμερον τὸ θερινὸν ἐντευκτήριον πολλῶν πλουσίων τραπεζιτῶν καὶ ἐμπόρων τῆς Φραγκφούρτης, οἵτινες ἐν τῇ ὡραίᾳ ταύτῃ τοποθεσίᾳ ἀνήγειραν ἐξοχικὰ μέγαρα πολυτελῆ καὶ κομψά. Ἐν τῶν τοιούτων μεγάρων εἶναι καὶ ἡ ὑπὸ τῆς αὐτοκρατείρας Βικτωρίας ἀγορασθεῖσα ἔπαυλις, κειμένη ἐν θέσει μαγευτικῇ, ἐν μέσῳ πυκνῆς φυτείας. Τὸ οἰκοδόμημα εἶναι ῥυθμοῦ Ἰταλικοῦ, ἔχει κομψοτάτας ἀρχιτεκτονικὰς διαστάσεις, δὲν φαίνεται ὅμως καὶ μέγαρον αὐτοκρατορικόν. Εἶναι μᾶλλον μέγαρον πλουσίου ἰδιώτου. Οἱ δύο πύργοι ὕψους ἀνάλογου πρὸς τὸ οἰκοδόμημα παρέχουσιν αὐτῷ πολλὴν χάριν. Τὸ κεντρικὸν κτίριον εἶναι διώροφον, ἔχει δὲ τὴν εἴσοδον ὄπισθεν, ὅθεν εὐρεῖα μαρμαρίνη κλίμαξ ἄγει εἰς τὰ δύο πατώματα. Τὸ κάτω πάτωμα περιλαμβάνει, ἐννέα δωμάτια, οὐχὶ πολὺ εὐρύχωρα, πολυτελῶς διεσκευασμένα· τὸ ὡραιότερον τῶν δωματίων τούτων εἶναι ἡ βιβλιοθήκη, ἧς τὰ διάφορα ἐρμάρια καὶ αἱ θῆκαι κοσμοῦνται διὰ λεπτοτάτων καὶ καλλιτεχνικωτάτων γλυφῶν. Τὸ ἄνω πάτωμα περιέχει τοὺς κοιτῶνας καὶ τὰ δωμάτια διὰ τοὺς ξένους. Ἀπὸ τῶν παραθύρων τοῦ πατώματος τούτου ἡ θέα εἶναι μαγευτική. Ἔτι εὐρυτέρα εἶναι ἡ θέα ἐκ τῶν δύο πύργων.

Ἡ ἔπαυλις χρῄζει ἐπισκευῶν τινων κατὰ τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τοῦ ἀρχιτέκτονος, ὅπερ δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐντελῶς ἐκτελεσθῆ. Ὅταν δὲ συντελεσθῶσι καὶ αἱ ἐπισκευαὶ αὗται ἡ ἔπαυλις θὰ καταστῇ θερινὸν ἐνδιαίτημα, ἄξιον ἰσχυρᾶς αὐτοκρατορίσσης καὶ φιλοκάλου ἀνάσσης.

Ἡ βασίλισσα τῆς Γαλλίας Μαρία Ἀντωνιέττα μετὰ τὴν καταδίκην της.
(Εἰκὼν Παύλου Delaroche).

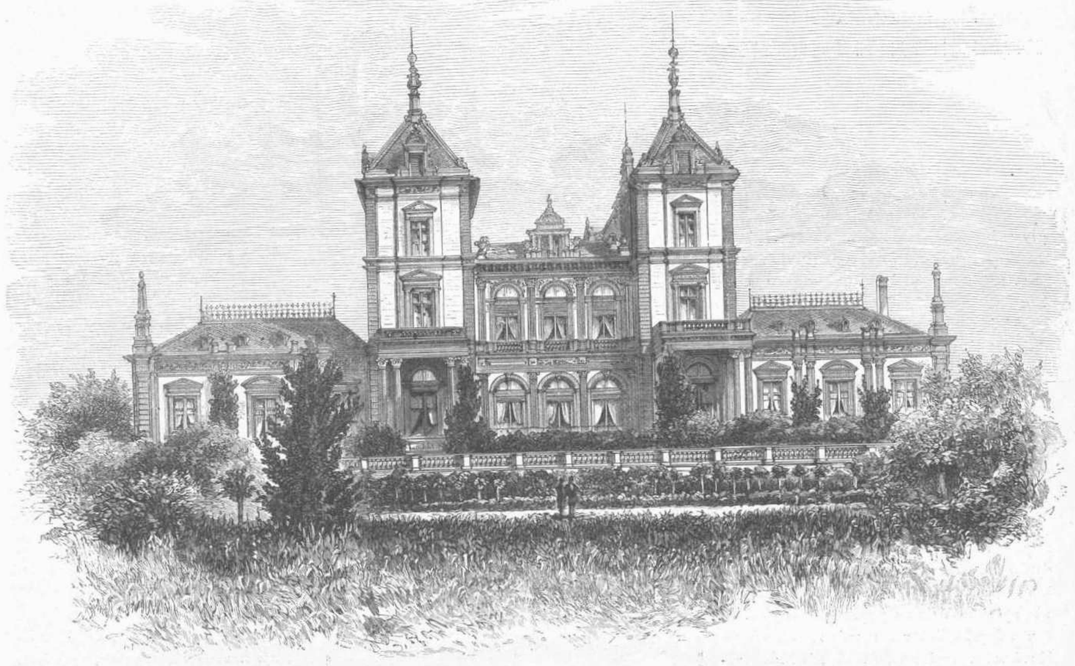

Ἡ θερινὴ ἔπαυλις τῆς αὐτοκρατείρας τῆς Γερμανίας Βικτωρίας.

Ἀρχαῖαι ἑλληνικαὶ εἰκόνες εὑρεθεῖσαι ἐν Αἰγύπτῳ.

ΑΡΧΑΙΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ

ΕΥΡΕΘΕΙΣαΙ ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΟΙΣ ΤΑΦΟΙΣ

(*μετὰ εἰκόνος*)

Ὁ πάνται, σπανιώταται εἶναι αἱ εἰκόνες, αἱ διασωθεῖσαι ἐκ τῆς ἀρχαιότητος· οὐδὲν ἔργον τοῦ Ἀπελλοῦς, οὐδὲν τοῦ Πολυγνώτου ἔφθασε μέχρις ἡμῶν, καὶ τοῦτο διὰ τὸν εὐνόητον λόγον ὅτι τὰ χρώματα δὲν ἀντέχουσιν εἰς τὸν πανδαμάτορα χρόνον ὅσον ἀντέχει τὸ μάρμαρον καὶ ὁ λίθος. Διὸ καὶ ὅ,τιδήποτε κεχρωματισμένον εὑρεθῇ ἐκ τῆς ἀρχαιότητος δικαίως κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον οὐ μόνον τῶν περὶ τὴν ἀρχαιολογίαν ἀσχολουμένων, ἀλλ' ἐν γένει πάντων τῶν ἀνθρώπων, λογίων τε καὶ μή.

Πρό τινος εὑρέθησαν ἐν ἀρχαίᾳ αἰγυπτιακῇ νεκροπόλει ἐν τῇ σημερινῇ ἐπαρχίᾳ Φαϋοὺμ εἰκόνες ἀρχαιόταται τέχνης ἑλληνικῆς, ἃς σήμερον παραθέτομεν. Ἡ νεκρόπολις αὕτη εὑρίσκετο παρὰ τῇ ἀρχαίᾳ πόλει Κέρκῃ, ἐξαλειφθείσῃ σήμερον ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς καὶ κειμένῃ ἐπὶ τῆς μεγάλης πρὸς τὴν Ἀλεξάνδρειαν ὁδοῦ. Ἐπὶ τοῦ καλύμματος τῶν ἐκ ξύλου συκομορέας σαρκοφάγων ἦσαν ἀπεικονισμένα τὰ πρόσωπα ταῦτα εἰς τρόπον, ὥστε ἡ εἰκὼν ἔκειτο ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ νεκροῦ. Κατὰ τοῦτο διαφέρουσιν οὐσιωδῶς ἀπὸ τῶν συνήθων αἰγυπτιακῶν μουμιῶν καὶ προδίδουσι φανερῶς μεταγενεστέραν καταγωγήν, καταγωγὴν τῶν ἑλληνικῶν χρόνων. Αἱ εἰκόνες αὗται εἶναι *προσωπογραφίαι* καὶ βεβαίως ἀπεικόνιζον πιστῶς τὸν ἐν τῷ σαρκοφάγῳ κείμενον νεκρόν.

Τὸ σπουδαῖον εἶναι ὅτι διὰ τῆς ἀνακαλύψεως τῶν προκειμένων εἰκόνων ἐμάθομεν ἐν μέρει τίνι τρόπῳ οἱ ἀρχαῖοι ἐξετέλουν τὰς προσωπογραφίας, ὅπερ ἦτο ἐντελῶς μέχρι τοῦδε ἄγνωστον. Πρὸς τούτοις δὲ διασώζονται ἡμῖν οἱ τύποι καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ ἀνθρώπων ἀνηκόντων εἰς λίαν ἀπομεμακρυσμένην ἀφ' ἡμῶν ἐποχήν.

Περὶ τῶν εἰκόνων τούτων ἐπραγματεύθη ἐν ἐκτάσει ὁ δεινὸς Αἰγυπτιολόγος Γεώργιος Ἔβερς, ὅστις ἀποδίδει μεγίστην σπουδαιότητα εἰς τὸ εὕρημα. Εὑρεθεῖσαι ἐν αἰγυπτιακῇ νεκροπόλει, καὶ οὔτε παριστῶσαι ἰθαγενεῖς τῆς χώρας κατοίκους, οὐδὲ φέρουσαι τὸν τύπον τῆς ἐγχωρίου τέχνης, αἱ εἰκόνες αὗται ἀνήκουσιν ἀναμφισβητήτως εἰς τὴν ἑλληνικὴν τῆς Αἰγύπτου περίοδον, δηλ. εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ ἀνάμιξις τῶν φυλῶν ἦτο τοσοῦτον ἤδη ἐκπεφρασμένη, ὥστε καὶ οἱ μὴ Αἰγύπτιοι παρεδέχοντο τὸ ἔθιμον τῆς ταφῆς τῶν Αἰγυπτίων, εἰς ἐποχὴν ὅμως, καθ' ἣν ὁ χριστιανισμὸς δὲν ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἐπιρροήν τινα ἐπ' αὐτοῦ. Ἐπομένως κατὰ τὴν γνώμην τοῦ μνησθέντος Αἰγυπτιολόγου δέον νὰ ὁρίσωμεν τὸν χρόνον τῆς γραφῆς τῶν εἰκόνων εἰς τοὺς μεταξὺ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Φιλαδέλφου (250 πρ. Χρ.) καὶ τοῦ Θεοδοσίου τοῦ Μεγάλου (380 μ. Χρ.) χρόνους, ἢ ἔτι ἀκριβέστερον εἰς τὸν πρῶτον μετὰ Χριστὸν αἰῶνα.

Ἀναμφιβόλως αἱ εἰκόνες κατεσκευάσθησαν ὑπὸ Ἑλλήνων ἢ τοὐλάχιστον ἐν Ἑλληνικῷ ἐργοστασίῳ. Νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν τῇ ἀπομεμακρυσμένῃ ἐκείνῃ ἐπαρχίᾳ ὑπῆρχον τότε Ἕλληνες καλλιτέχναι, εἶναι πως βεβαισμένον· πιθανώτερον εἶναι, ὅτι αἱ εἰκόνες παρηγγέλθησαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ μετεκομίσθησαν εἰς Κέρκην, ὅπως χρησιμεύσωσι διὰ τοὺς τάφους τῶν ἐκεῖ ταφέντων, καθότι συχνότατα συνέβαινε νὰ ἐκλέγωνται ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς ταφὴν μέρη ἀπόκεντρα, ἔνθα ἐναπετίθεντο αἱ μωμίαι. Τὸ πιθανώτατον πάντων εἶναι ὅτι αἱ εἰκόνες κατεσκευάσθησαν ζώντων ἔτι τῶν προσώπων, δι' ἃ ἐπρόκειτο νὰ χρησιμεύσωσι, καὶ μάλιστα ἔτη πολλὰ πρὸ τοῦ θανάτου των, ὅπερ ἀποδεικνύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι αἱ εἰκόνες ὅλαι παριστῶσι πρόσωπα νεανικά, οὐδὲ ὑπάρχει παράδειγμα εἰκόνος γέροντος.

Ἡ καλλιτεχνικὴ ἀξία τῶν εἰκόνων τούτων δὲν εἶναι μεγάλη, ὡς πᾶς τις δύναται νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τῶν τριῶν, ἃς παραθέτομεν· οὐχ ἧττον ὅμως ἐκ τῆς ἐκφράσεως τοῦ προσώπου καὶ ἐκ τῶν διαφόρων κοσμημάτων ὡς καὶ ἐκ τῆς διασκευῆς τῆς κόμης δύναταί τις νὰ παραδεχθῇ ὅτι οἱ ἐργασθέντες καλλιτέχναι δὲν ἦσαν καὶ ὅλως βάναυσοι ἐργάται, ἀλλ' ἐπροσπάθησαν νὰ δώσωσιν εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν ρυθμόν τινα καὶ τόνον καλλιτεχνικόν. Προσθετέον εἰς τοῦτο ὅτι ἡ στερεοποίησις τῶν χρωμάτων ἐγένετο διὰ κηροῦ, καὶ τοῦτο φέρει ἡμᾶς εἰς τὴν ἐγκαυστικὴν μέθοδον, περὶ ἧς οὐδ' ἐγινώσκομεν ἀν ἦτο γνωστὴ ἐν τῇ ἀρχαιότητι. Διὰ τῆς ἐγκαυστικῆς δὲ ταύτης μεθόδου κατωρθοῦτο ἡ στερεοποίησις καὶ ἡ στιλπνότης τῶν χρωμάτων.

Η ΕΙΣ ΘΑΝΑΤΟΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗ

ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ ΜΑΡΙΑΣ ΑΝΤΩΝΙΕΤΤΗΣ

(Εἰκὼν Παύλου Delaroche.)

Πρό τινων ἐτῶν μεγάλη εἰκὼν τοῦ διασήμου ζωγράφου Παύλου Delaroche, παριστῶσα τὴν « Μαρίαν Ἀντωνιέτταν ἐνώπιον τῶν δικαστῶν της », ἐνεποίησεν ἔκτακτον ἐντύπωσιν, καὶ ὁ καλλιτέχνης, ὁ ἐκτελέσας αὐτήν, κατέλαβεν ἐπιφανῆ μεταξὺ τῶν συγχρόνων του ζωγράφων θέσιν. Τὴν εἰκόνα ταύτην παραθέτομεν σήμερον, βέβαιοι ὄντες ὅτι θέλει ἐμποιήσει μεγάλην ἐντύπωσιν εἰς τοὺς ἡμετέρους ἀναγνώστας, καθότι οὐ μόνον ἡ παριστανομένη ὑπόθεσις εἶναι εἰς ἄκρον ἐνδιαφέρουσα, ἀλλὰ καὶ διότι καταφαίνεται ἐν αὐτῇ ἡ γραφὶς τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου.

Ἡ εἰκὼν κακῶς ἔφερε τὸν τίτλον, δι' οὗ τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ τῶν Παρισίων, καθότι δὲν παριστᾷ τὴν μάρτυρα βασίλισσαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐξερχομένην αὐτοῦ καὶ ἤδη εἰς θάνατον καταδεδικασμένην. Εἰς τὸ βάθος φαίνεται ἀμυδρῶς φωτιζομένη ἡ αἴθουσα τοῦ δικαστηρίου. Ὁ πρόεδρος αὐτοῦ ἀναγγείλας τὴν εἰς θάνατον καταδίκην ἵσταται ὄρθιος, ἐν ᾧ οἱ λοιποὶ δικασταὶ κάθηνται ἀκόμη. Ἡ κατάδικος ἐξέρχεται τῆς αἰθούσης ἐν μέσῳ δύο φυλάκων, γυμνὰ κρατούντων τὰ ξίφη.

Ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα φωτίζεται ὑπὸ τοῦ φωτὸς τῆς ἡμέρας. Ἐν τῇ πρωτοτύπῳ εἰκόνι εἶναι φυσικοῦ μεγέθους. Πρὸς τὰ ἀριστερὰ αὐτῆς ἵστανται οἱ θεαταί, ἐν οἷς ὁ ζωγράφος δύο κυρίως πρόσωπα ἐπεμελήθη νὰ ἐκτελέσῃ μετ' ἰδιαζούσης τέχνης, τὸ πρόσωπον νεανίδος, εἰς τὴν ὄψιν τῆς ὁποίας ἐμφαίνεται ἡ περιέργεια ἀναμεμιγμένη μετὰ συμπαθείας, καὶ τὸ πρόσωπον ἀνόδοντος γραίας, ἐκφραζούσης τὴν ποταπωτέραν χαιρεκακίαν, ὑαίνης μᾶλλον ἢ γυναικός.. Ὄπισθεν τῶν δύο τούτων γυναικῶν φαίνεται τὸ πρόσωπον ἀνδρὸς ἐκ τοῦ λαοῦ μὲ τὸ ἐπαναστατικὸν τῆς κεφαλῆς κάλυμμα, ὅστις προσβλέπει ὀργίλως καὶ ἀπειλητικῶς τὴν κατάδικον. Λίαν ἐντέχνως παρέστησεν ὁ ζωγράφος τοὺς δύο φύλακας, τὸν τύπον τοῦτον τῶν ὁπλιτῶν τῆς τρομοκρατίας, ἐν οἷς ἀπεικονίζεται ἀφ' ἑνὸς μὲν σκληρὰ ἀναισθησία καὶ ἀφ' ἑτέρου στερεὰ τοῦ καθήκοντος συναίσθησις.

Μετ' ἀληθοῦς βασιλικῆς ἀξιοπρεπείας ἐν τῇ συναισθήσει τῆς ἀθῳότητός της καὶ μὲ τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς ἀπρεπῶς προσβεβλημένης γυναικείας τιμῆς, βαδίζει ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα μὲ μέλαιναν ἐσθῆτα, καὶ λευκὸν μανδήλιον περὶ τὸν λαιμόν της. Τὸ πρόσωπον ἰδίως τῆς βασίλισσης εἶναι ἀριστοεργημα ἐν τῷ χαρακτηρισμῷ καὶ ἐν τῇ ἐκφράσει, καὶ εἶναι ἴσως τὸ ἐπιτυχέστερον ἔργον τοῦ ζωγράφου.

Ὁ Παῦλος Delaroche ἐγεννήθη ἐν Παρισίοις τῷ 1797, ἔνθα καὶ ἀπεβίωσε τῷ 1856. Τὰς ὑποθέσεις διὰ τὰς εἰκόνας του ἠρύετο κατὰ προτίμησιν ἐκ τῆς ἱστορίας, καὶ ἐξέλεγεν ἐκείνας πρὸ πάντων τὰς σκηνάς, αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ σημεῖα ἐξέχοντα. Εἰς τὸν χρωστῆρα αὐτοῦ ὑφείλεται καὶ ἡ γνωστὴ εἰκὼν « ὁ Ναπολέων ἐν Φονταινεβλῶ » ἐν ᾗ παριστᾷ τὸν μέγαν αὐτοκράτορα ἀποχαιρετίζοντα τοὺς πιστοὺς στρατιώτας του. Ὁ Delaoche ἦτο ζωγράφος τῆς θετικότητος μᾶλλον ἢ τῆς φαντασίας, καὶ αἱ εἰκόνες αὐτοῦ ἐλκύουσι τὸ βλέμμα τῶν θεατῶν διὰ τὴν ἔκτακτον περὶ τὸν ἐκφρασιν τῶν προσώπων ἀκρίβειαν, καὶ διὰ τὸν ζωηρὸν καὶ ἐπιτυχέστατον χρωματισμόν. Πόσας σκηνὰς ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, ἀρχαίας καὶ νέας, ἠδύνατο Ἕλληνες ζωγράφοι νὰ παραστήσωσιν, ἀντὶ νὰ ἐκλέγωσιν ὑποθέσεις ξενικὰς καὶ στερουμένας ὡς ἐκ τούτου ἐθνικοῦ ἐνδιαφέροντος!

Ἡ ἱστορία τῆς πολυπαθοῦς ταύτης βασιλίσσης πληροῖ μίαν τῶν τραγικωτέρων σελίδων τῆς Παγκοσμίου Ἱστορίας· διότι ἀφ' ἧς στιγμῆς ἀπελθοῦσα τῆς αὐλῆς τῆς Βιέννης ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας ὁ βίος αὐτῆς ἦτο διαρκῆς σειρὰ δυστυχημάτων, καταληξάντων εἰς τὸν σκληρὸν αὐτῆς θάνατον.

Ἡ Μαρία Ἀντωνιέττα (Ἰωσηφίνη Ἰωάννα) ἦτο θυγάτηρ τῆς αὐτοκρατείρας τῆς Αὐστρίας Μαρίας Θηρεσίας καὶ τοῦ αὐτοκράτορος Φραγκίσκου τοῦ Α'., ἐγεννήθη δὲ ἐν Βιέννῃ τῇ 2 Νοεμβρίου 1755. Ἦτο κόρη ἄριστα μεμορφωμένη, εὐφυεστάτη, εὐειδὴς καὶ χαρίεσσα, καὶ ἐνυμφεύθη ἐν ἡλικίᾳ 15 ἐτῶν (τῇ 16 Μαΐου 1770) μετὰ τοῦ ἐγγονοῦ τοῦ Λουδοβίκου ιε'., ὅστις συνεπείᾳ τοῦ θανάτου τοῦ πατρός του ἐγένετο ὁ ἐπίδοξος τοῦ θρόνου διάδοχος. Κατὰ τὰς τελετὰς τῶν γάμων της συνέβησαν ἐν Παρισίοις διάφορα δυστυχήματα. τὰ ὁποῖα ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τῶν ἀπαισιοδόξων κάκιστοι διὰ τὸν μέλλοντα βίον της οἰωνοί.

Ὅτε ἐν ἔτει 1774 ὁ σύζυγός της ἀνῆλθεν εἰς τὸν θρόνον ὡς Λουδοβίκος ὁ ιστ'., ἡ βασίλισσα ὑποβλεπομένη μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ὑπὸ τῶν ἐν τῇ αὐλῇ καὶ ὑποκειμένη εἰς παντοίας ῥᾳδιουργίας ὡς ξένη, ἀνέπνευσε κάπως ἐλευθέρως καὶ ἐπεδόθη εἰς τὴν πρὸς τὰς διασκεδάσεις τάσιν της, ὅπερ ἐθεωρήθη ὡς ἀντιβαῖνον εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν αὐλικὴν ἐθυμοτυπίαν.

Μετὰ ὀκταετῆ γάμον ἀπέκτησεν υἱόν· τοῦτο ὅμως ἐκέντησε τὸν φθόνον τοῦ νεωτέρου ἀδελφοῦ τοῦ βασιλέως. τοῦ κόμητος τῆς Προβέντζας καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, οἵτινες εἶχον βλέψεις ἐπὶ τῆς διαδοχῆς τοῦ θρόνου. καὶ ἡ δυστυχὴς βασίλισσα ἐσυκοφαντήθη ὡς διάγουσα βίον ἀντιβαίνοντα εἰς τὴν ἀξιοπρέπειαν ἡγεμονίδος. Γνωστὴ εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ περιδεραίου, ἡ ἐνοχοποιήσασα αὐτὴν ἀδίκως ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ. Τὴν ἱστορίαν ταύτην ἀφηγεῖται ἐν ἐκτάσει ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς (πατὴρ) ἐν τῷ γνωστοτάτῳ μυθιστορήματι αὐτοῦ, τῷ ἐπιγραφομένῳ « Τὸ περιδέραιον τῆς βασιλίσσης. »

Ἐν τῷ μεταξὺ εἶχον ἀρχίσει ἐν Γαλλίᾳ τὰ στασιαστικὰ κινήματα, καὶ ἡ βασίλισσα, ἡ *Αὐστριακὴ* ὡς τὴν ὠνόμαζον. ἐγένετο, καίτοι ἀγαθωτάτη τὴν καρδίαν, τὸ ἀντικείμενον τοῦ γενικοῦ μίσους καὶ τῆς ἀποστροφῆς. Τὸ δὲ μῖσος τοῦτο ἐκορυφώθη ἔτι μᾶλλον ὅτε ἐν ταῖς ταραχαῖς τῶν Βερσαλλιῶν, τῇ 5 καὶ 6 Ὀκτωβρίου 1789 διεδόθη, ἐπὶ σκοπῷ, ὅτι ἡ βασίλισσα ἦτο ἡ παρακινήσασα τὸν βασιλέα νὰ διατάξῃ τὸν στρατὸν νὰ πυροβολήσῃ κατὰ τοῦ λαοῦ. Ἡ αὐλὴ τότε μετέβη εἰς Παρισίους καὶ κατῴκησεν ἐν τῷ Κεραμεικῷ.

Ἀφ' οὗ τῷ 1791 ἀπέτυχεν ἡ ἀπόπειρα φυγῆς ἐκ Παρισίων τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας, ἡ βασίλισσα φοβουμένη δι' ἑαυτὴν καὶ διὰ τοὺς περὶ ἑαυτήν, ἐποιήσατο διαθήματα, ὅπως ἡ Αὐστρία ἐπέμβῃ στρατιωτικῶς ἐν Γαλλίᾳ· ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο γνωστὸν καὶ ἐξῆψε μέχρι λύσσης τὰ πνεύματα ἐν Γαλλίᾳ, ἔνθα ἡ κατάλυσις τῆς βασιλείας ἐθεωρεῖτο πλέον ἐπικειμένη.

Μετὰ τὴν στάσιν τῆς 10 Αὐγούστου 1792 ὅτε οἱ βασιλεῖς ἐνεφανίσθησαν ἐνώπιον τῆς ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἡ βασίλισσα ἔδειξεν ἀξιοθαύμαστον θάρρος, ἐφυλάκισθη δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως καὶ τῶν τέκνων αὐτῆς. Ὅτε δὲ ἤρξατο ἡ κατὰ τοῦ βασιλέως δίκη ἐχωρίσθη ἀπ' αὐτοῦ καὶ μόνον μικρὸν πρὸ τοῦ θανάτου του τὸν εἶδεν ἅπαξ ἔτι. Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1793 τῇ ἀφῃρέθησαν καὶ τὰ τέκνα της καὶ ἐκλείσθη ἐν σκοτεινῇ εἰρκτῇ, ἔνθα ὁ δεσμοφύλαξ Μιχουὴς καὶ ἡ σύζυγός του ἀπεπειράθησαν νὰ τὴν σώσωσιν, ἀλλ' ἐννοηθέντες ἀπεκεφαλίσθησαν.

Τῇ 13 Ὀκτωβρίου (1793) ἐκλήθη ἡ βασίλισσα νὰ ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ Ἐπαναστατικοῦ δικαστηρίου, ὅπου ἐκατηγορήθη ὡς προδότις τῆς Γαλλίας. Μετὰ πολλῆς ἀξιοπρεπείας καὶ τόλμης ἀπελογήθη, ἀλλ' ὅμως ἡ δίκη ἐτελείωσε τὴν 16 Ὀκτωβρίου μὲ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην της. Τὴν ἀπὸ τοῦ φρικτοῦ δικαστηρίου ἐξοδόν της παριστᾷ ἡ ἡμετέρα εἰκών.

Τὴν ἐπιοῦσαν περὶ τὴν μεσημβρίαν ἤχθη ἡ δυστυχὴς βασίλισσα ἐν μέσῳ πλήθους φωνάζοντος καὶ μανιώδους εἰς τὸν τόπον τῆς καταδίκης καὶ ἀκριβῶς εἰς τὴν μίαν μετὰ μεσημβρίαν ἔπεσεν ἡ κεφαλὴ αὐτῆς ὑπὸ τὸν πέλεκυν τῆς λαιμητόμου. Τὸ σῶμα αὐτῆς ἐτάφη ἐν τῷ νεκροταφείῳ τῆς Μαγδαληνῆς πλησίον τοῦ πρό τινων μηνῶν ἀπεκεφαλισθέντος συζύγου της, τοῦ βασιλέως Λουδοβίκου τοῦ ιστ'.

Τοιαύτη διὰ βραχέων ἡ βιογραφία τῆς δυστήνου ταύτης γυναικός, ἥτις γεννηθεῖσα ἐν ἀνακτόρῳ αὐτοκρατορικῷ ἀπέθανεν ὡς κοινὸς κακοῦργος ἐπὶ αἱμοσταγοῦς ἰκριώματος.

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΙΛΙΠΠΙΝΑΣ ΝΗΣΟΥΣ

(μετὰ εἰκόνων.)

(Συνέχεια.)

Ἡ χώρα περὶ τὸ μέγα ἠφαίστειον εἶναι χώρα ἄγονος καὶ κατεστραμμένη ἐκ τῶν συνεχῶν τοῦ γίγαντος ἐκρήξεων, αἵτινες οὐ μόνον δάση, ἀγροὺς καὶ χωρία ἐξηφάνισαν, ἀλλὰ καὶ οὐκ ὀλίγους ἀνθρώπους ἐφόνευσαν.

Ἀλλ' ἡ ἐρήμωσις αὕτη δὲν διαρκεῖ ἐπὶ πολύ, καὶ ἅμα ἐξήλθομεν τοῦ κύκλου, τοῦ δεσποζομένου ὑπὸ τοῦ ἠφαιστίου, εὑρέθημεν πάλιν ἐν μέσῳ πυκνῆς φυτείας καὶ χώρας μαγευτικῆς. Ἰδίως ἡ περὶ τὸ χωρίον Λιβὸκ θέσις εἶναι γραφικωτάτη. (ὅρα τὴν εἰκόνα). Τὸ χωρίον Λιβὸκ εἶναι μικρὸν καὶ ἔχει τὴν ὄψιν ὅλων τῶν χωρίων καὶ κωμοπόλεων τῶν Φιλιππίνων· ἐκκλησία καὶ κωδωνοστάσιον λίθινα, μονή, τὸ δικαστήριον καὶ περὶ αὐτὸ ὁδοὶ σκιαζόμεναι ὑπὸ κοκκοφοινίκων. Ὅτε εἰσήλθομεν εἰς τὸ χωρίον (ἦτο ἡ πρωΐα) αἱ γυναῖκες ἐξήρχοντο τῆς ἐκκλησίας, ἔχουσαι τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην ὑπὸ τοῦ πατροπαραδότου πέπλου. Ἀφ' οὗ ἐπεσκέφθημεν μίαν τῶν ἀγροτικῶν τοῦ χωρίου τούτου οἰκιῶν ἐσπεύσαμεν ν' ἀναχωρήσωμεν ἐκ Λιβὸκ, ἐπιθυμοῦντες νὰ φθάσωμεν εἰς Ἀλβάϋ διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς τῆς πόλεως ταύτης, τελουμένης τὴν 12 Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους μετὰ πομπῆς. Ἀφίχθημεν τὴν παραμονὴν τὸ ἑσπέρας καὶ κεκοπιακότες κατεκλίθημεν. Λίαν πρωΐ μας ἐξύπνησαν οἱ ἦχοι τῶν κωδώνων καὶ τῆς μουσικῆς. Ὁ διοικητὴς τῆς πόλεως ἦτο πλούσιος ἐγχώριος κάτοικος, ὅστις πρὸ μικροῦ διορισθεὶς εἰς τὴν ἐπιφανῆ ταύτην θέσιν ἠθέλησε νὰ τελέσῃ τὴν ἑορτὴν τῆς πόλεως μετ' ἐκτάκτου ἐπισημότητος καὶ δι' ἐξαιρετικῶν θεαμάτων καὶ δημοσίων διασκεδάσεων. Πρὸ ἑνὸς μηνὸς καὶ πλέον οἱ νεανίαι τῆς πόλεως, μεταβληθέντες εἰς ἠθοποιούς, ἐγυμνάζοντο εἰς τὴν μελέτην μεγάλου δράματος ἐν τῇ διαλέκτῳ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ αἱ γυναῖκες ἠτοίμαζον κεχρωματισμένους φανοὺς κατὰ ἑκατοντάδας, ὅπως χρησιμεύσωσιν εἰς τὴν φωταψίαν. Ἐκτὸς δὲ τούτων εἶχον παραγγελθῆ εἰς Μανίλλαν διάφορα ἐκλεκτὰ φαγητὰ καὶ ποτά, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀφιχθῆ διὰ τοῦ πρὸ δύο ἡμερῶν καταπλεύσαντος ἀτμοπλοίου.

Καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν πλῆθος λαοῦ ἐξ ὅλων τῶν περιχώρων συνωθεῖτο εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ πλατείας, ἃς μετὰ πολλῆς ἐπιδείξεως καὶ πλουσίως ἐνδεδυμένοι διέτρεχον οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως πεζοὶ ἢ ἔφιπποι ἢ καὶ ἐπὶ βουβάλων. Ἡ παρέλασις αὕτη ἐνώπιον τῶν κεχηνότων χωρικῶν διήρκεσε μέχρις ἑσπέρας.

Ἅμα δὲ ἐνύκτωσεν ἤρξαντο ἀναπτόμενοι οἱ κεχρωματισμένοι φανοὶ καὶ νὰ φωταγωγῶνται τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν. Ἡ φωταψία ἦτο γενικὴ καὶ δὲν ἐστερεῖτο γραφικότητος, διότι οἱ φανοὶ πολυπληθεῖς ἐν μέσῳ τῶν κοκκοφοινίκων παρεῖχον εἰς τὸ χωρίον ὄψιν φαιδρὰν καὶ ἀληθῶς ἑορτάσιμον.

Πάντες ἔσπευδον πρὸς τὸ θέατρον, ἔνθα ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ ἡ παράστασις τοῦ δράματος, περὶ οὗ ὡμίλουν ἀπὸ μηνῶν ὅλοι. Ἐπὶ εὐρείας πλατείας πρὸ τοῦ θεάτρου ἵσταντο ὀρθοὶ οἱ πλεῖστοι τῶν θεατῶν. Τὸ θέατρον ἀνεγερθὲν προχείρως ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν δὲν εἶχε τόπον ἢ μόνον διὰ τοὺς ἐπισημοτέρους τῶν κατοίκων. Αἱ ἀρχαὶ τοῦ χωρίου ἔλαβον θέσιν ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ὅπως ἄλλοτε ἐν Γαλλίᾳ ἐπὶ Λουδοβίκου τοῦ ιγ'. ἐκάθηντο καὶ οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν Παρισίων εὐγενεῖς. Καὶ ἡ ὀρχήστρα ἵστατο ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἀπετελεῖτο δὲ αὕτη ἐξ ὀλίγων μόνον ὀργάνων. Οἱ δυστυχεῖς μουσικοὶ ἀπὸ πρωΐας δὲν εἶχον παύσει παίζοντες, καὶ ὅμως οὐδὲ ἡ ἐλαχίστη κόπωσις παρετηρεῖτο παρ' αὐτοῖς.

Τὸ παριστανόμενον δρᾶμα εἶχε πλείστας ὅσας περιπετείας καὶ περιπλοκάς, αἱ δὲ σκηνογραφίαι ἦσαν ἁπλαῖ, ὡς ἦσαν ἐπὶ Σακξπήρου, καὶ ἀπεικονίζοντο διά τινων λόγων τῶν εἰς τὴν σκηνὴν εἰσερχομένων ἠθοποιῶν. Οὕτω π. χ. αἱ λέξεις· « Ὁποία ῥικτὴ ἐρημία! » ἢ « Τρέμων χαιρετίζω τὴν Ὑμ. Μεγαλειότητα, » ἐνέφαινον ὅτε μὲν ὅτι εὑρισκόμεθα ἐν ἐρήμῳ, ὅτε δὲ ὅτι ἡ σκηνὴ παρίστα βασιλικὸν ἀνάκτορον. Εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς ἄνωθεν τοῦ παραπετάσματος τοῦ χωρίζοντος τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῶν παρασκηνίων, ἰκρίωμά τι ἐνέφαινέ ποτὲ μὲν τὸν θρόνον, ποτὲ δὲ νυμφικὸν θάλαμον, ξυλίνη κλίμαξ ἀνερχομένη εἰς τὴν στέγην παριστᾷ τὸ ὄρος.

Τὸ δράμα εἶναι ἐν συνόψει τὸ ἑξῆς. Ἡ πριγκήπισσα τῆς Κωνσταντινουπόλεως μετὰ μυρίας περιπετείας εἶχεν ἀπαχθῆ ἀπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ πατρός της παρά τινος ποιμένος, ἰσχυροῦ μάγου, ὅστις τὴν μετέφερεν ἐπὶ ἀποτόμου καὶ ἀπροσίτου ὄρους, ὅπου φυλάττεται παρὰ λέοντος καὶ ὄφεως ἐν χαρτονίου. Ὁ πατὴρ τῆς πριγκηπίσης ἐν μέσῳ τῆς αὐλικῆς θεραπείας του κλαίει καὶ ὀδύρεται ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τῆς θυγατρός του. Διακόπτει ὅμως τοὺς θρήνους του ὅπως χαιρετίσῃ τὸν εἰς τὸ θέατρον εἰσερχόμενον διοικητήν, ὃν ὑποδέχεται ἡ ὀρχήστρα παιανίζουσα τὸν βασιλικὸν ἱσπανικὸν ὕμνον. Μεθ' ὃ ὁ πατὴρ ἐξακολουθεῖ τὰς ἱερεμιάδας του χειροκροτούμενος. Ὁ δυστυχὴς μονάρχης διατάσσει τοὺς αὐλικούς του νὰ σπεύσωσιν εἰς ἀναζήτησιν τῆς θυγατρός του, ὅτε δὲ οὗτοι ἑτοιμάζονται ν' ἀναχωρήσωσιν, ἔρχεται μεγάλη ἐκ Μόρος πρεσβεία, ἥτις καὶ αὕτη θέλει νὰ δράμῃ εἰς ἀναζήτησιν τῆς κόρης. Ἔρις ἐκρήγνυται μεταξὺ τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν μελῶν τῆς πρεσβείας· λόγοι ἀνταλλασσονται προσβλητικοί, ῥαπίσματα δίδονται ἑκατέρωθεν, τὰ ξίφη γυμνοῦνται καὶ ἄρχεται γενικὸς χορός, εἰς ὃν λαμβάνουσι μέρος καὶ αἱ κυρίαι τῆς αὐλῆς.

Αἱ τοιαῦται σκηναὶ τῶν συγκρούσεων ἐπαναλαμβάνονται συχνὰ καθ' ὅλην τὴν παράστασιν

καὶ καταλήγουσι πάντοτε εἰς τὸν χορόν. Ἤδη ἔρχεται ἡ κυριωτέρα τοῦ δράματος σκηνή. Ἡ πριγκήπισσα τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀντέστη γενναίως εἰς τὰς ἀπειλὰς τοῦ ἀπαγωγέως της, καὶ ἡ ἀρετὴ θριαμβεύει. Ἡ πριγκήπισσα ἐμφανίζεται ἐπὶ τῆς σκηνῆς, ἥτις παριστᾷ ἔρημον, παρακολουθουμένη ὑπὸ τοῦ ἐκ χαρτονίου λέοντος καὶ τοῦ ὄφεως, καὶ ἐκτελεῖ χορὸν ἐνώπιον τῶν δύο φυλάκων της, οὓς φιλοδωρεῖ διὰ βροχῆς ῥαπισμάτων. Τὰ θηρία μαγευθέντα πίπτουσιν ἐνώπιόν της, λείχουσι τὰς χεῖράς της καὶ τῇ ὁμολογοῦσιν ὅτι εἶναι δοῦλοί της εὐπειθεῖς.

Τότε ἔρχεται ὁ ἀνδρεῖος πρίγκηψ τῆς Τοσκάνης, ὅστις μόνος κατώρθωσε νὰ εὕρῃ τὰ ἴχνη τῆς πριγκηπίσσης, ἣν περιπαθῶς ἀγαπᾷ. Τὸ κοινόν, κατεγοητευμένον, ἵσταται ἀκίνητον, οὐδὲ τολμᾷ σχεδὸν ν' ἀναπνεύσῃ ὅπως μὴ χάσῃ τὴν ἐλαχίστην τοῦ διαλόγου λέξιν. Ὁ πρίγκηψ ἔχει ὅμως μέγιστον ἐλάττωμα, εἶναι *μόρος*, ἤτοι ἄπιστος, ἐν ᾧ ἡ πριγκήπισσα εἶναι πιστὴ καθολική. Ὁ πρίγκηψ γονυπετεῖ ἐνώπιόν της καὶ ζητεῖ παρ' αὐτῆς τὴν ἀνταπόδοσιν τοῦ ἔρωτος· ἡ πριγκήπισσα σχεδὸν ἡττηθεῖσα ἀνακράζει· «Ἴσως θὰ ἐδίδον ἀκρόασιν εἰς τοὺς κολακευτικούς σου λόγους· ἀλλ' ἐν ὅσῳ δὲν ἀπαρνηθῇς τὴν κατηραμένην θρησκείαν, μὴ περιμένεις παρ' ἐμοῦ ἀγάπην». Τὸ κοινὸν δὲν δύναται πλέον νὰ κρατήσῃ τὸν ἐνθουσιασμόν του, ὃν ἐκφράζει διὰ χειροκροτημάτων καὶ συριγμάτων.

Τὸ δρᾶμα τελειόνει διὰ τῆς παραδοχῆς τῆς καθολικῆς θρησκείας ἐκ μέρους τοῦ ἀπίστου πρίγκηπος καὶ διὰ τοῦ γάμου του μετὰ τῆς πριγκηπίσσης. (ὅρα τὴν εἰκόνα). Ἦτο ἤδη μεσονύκτιον. Ἅπαντες ἀπέρχονται τοῦ θεάτρου κατευχαριστημένοι καὶ σπεύδουσιν εἰς τὰ διάφορα μέρη, ὅπου δίδονταιχορροί, καθότι ἡ ἐπίσημος αὕτη ἡμέρα δέον νὰ τελειώσῃ διὰ μεγάλων χορῶν,διδομένων παρὰτοῦ διοικητοῦ τῆς πόλεως καὶ τῶν πλουσιωτέρων πολιτῶν. Οἱ χοροὶ οὗτοι παρατείνονται μέχρι τῆς πρωΐας.

Τὴν ἐπιοῦσαν ἀποχαιρετίσαντες τοὺς φιλοξένους κατοίκους τῆς πόλεως Ἀλβάϋ, ἐπέβημεν πάλιν τοῦ ἀτμοπλοίου, ὅπερ μετέφερεν ἡμᾶς εἰς Μανίλλαν, ὅθεν μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀπήλθομεν πρὸς τὰς νοτίους Φιλιππίνας καὶ κατὰ πρῶτον πρὸς τὴν νῆσον Σούλου.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΤΑ ΕΝ ΚΥΠΡΩι ΥΑΛΙΝΑ ΑΓΓΕΙΑ

(*ἀπόσπασμα ἀνεκδότου μελέτης*).

Προκειμένου διακλαθεῖν βραχέα τινὰ περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ἄλλοτε ἀνακαλυφθέντων ὑαλίνων ἀγγείων, τῶν διακοσμούντων νῦν πολλὰ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Μουσείων, πρόσφορον ἡγούμεθα ἐν τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ πραγματευθῆναι πρῶτον περὶ τοῦ ὑάλου παρ' ἀρχαίοις καὶ τῆς ὑαλουργικῆς, περὶ ὧν οὐδεὶς τῶν περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ τῆς Κύπρου ἀσχοληθέντων ἐπραγματεύθη, καὶ εἶτα περὶ τῶν ἐν Κύπρῳ ὑαλίνων ἀγγείων.

Παράδοξος ἄγνοια καὶ ἀμφιβολία ἐπεκράτησεν ἐπὶ μακρὸν περὶ τοῦ ἄν οἱ ἀρχαῖοι ἐγίνωσκον τὴν ὑαλουργικήν, καί τινες μὲν ἐβεβαίουν ὅτι ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ἀπολύτως ὡς ἐκ τῶν νεωτέρων ἐφεύρεσις, ἄλλοι μὴ δυνάμενοι τὸ παράπαν νὰ πολεμήσωσι τὰς πολλὰς περὶ τοῦ ἐναντίου ἀποδείξεις, ηὐχαριστήθησαν νὰ πιστεύσωσιν ὅτι ἡ οὐσία αὕτη ἦν γνωστὴ μόνον ἐν τραχείᾳ καὶ ἀκατεργάστῳ καταστάσει, ἀλλὰ νῦν ἀπεδείχθη ὅτι ἡ ὕαλος ἦν κοινὴ κατ' ἀρχαιοτάτην ἐποχήν. Διάφορα δείγματα σωζόμενα ἔτι δεικνύουσιν ὅτι ἡ κατεργασία αὐτῆς εἰς τινας κλάδους προῆλθεν εἰς βαθμὸν τελειότητος τοιοῦτον, οἷον δὲν ἠδυνήθη νὰ φθάσῃ ἔτι ἡ τῶν νῦν ὑαλουργῶν δεξιότης αν καὶ δὲν δυνάμεθα νὰ προχωρήσωμεν τόσον, ὅσον ὁ Win Kelmann (i, c. 2 § 50), ὅστις ἰσχυρίζεται ὅτι ἦν αὕτη ἐν γενικωτέρᾳ χρήσει καὶ πρὸς ποικιλωτέρους σκοποὺς ἐν τῷ ἀρχαίῳ κόσμῳ ἢ παρ' ἡμῖν, ἀλλ' ὅμως ἐξετάζοντες τὰς ἐν πᾶσι τοῖς μεγάλοις δημοσίοις μουσείοις κατεταγμένας συλλογάς, ἀναγκαζόμεθα νὰ πεισθῶμεν ὅτι μετεχειρίζοντο αὐτὴν ὡς συνήθη καὶ κοινὴν ὕλην εἰς κατασκευὴν παντοίων οἰκιακῶν σκευῶν οἵτε Αἰγύπτιοι, οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι. Ἐργασίας ὑαλουργικὰς εὑρίσκομεν εὐκρινῶς ἐξεικονισμένας ἐν ταῖς γραφαῖς τοῦ Βενὶ Χασάν, αἵτινες ἂν δυνάμεθα νὰ πιστεύσωμεν εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν Ἱερογλυφικῶν κατὰ τὸ φωνητικὸν σύστημα ἐγένοντο ἐπὶ τῶν βασιλειῶν Ὀσιρτασίου τοῦ πρώτου, συγχρόνου τοῦ Ἰωσήφ, καὶ τῶν ἀμέσων αὐτοῦ διαδόχων.

Ὑάλινος δὲ κόκκος εὑρεθεὶς ἐν Θήβαις φέρει τὸ ὄνομα μονάρχου, ζήσαντος πρὸ 3,300 ἐτῶν περὶ τὸν χρόνον τῆς τῶν Ἰσραηλιτῶν ἐξόδου· ἔτι δὲ ἄγγεῖα, οἰνοδοχεῖα ἐκπώματα, καὶ πλῆθὺς ἄλλων πραγμάτων ἀνεκαλύφθησαν ἐν τάφοις προσκείμενα ταῖς μουμίαις ἔντε τῇ ἄνω καὶ κάτω Αἰγύπτῳ, καὶ ἂν πολλάκις δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ὁ χρόνος τῆς κατασκευῆς τῶν λειψάνων τούτων, πολλὰ ὅμως αὐτῶν ἀναφέρονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδιωτάτων περὶ τὴν ἐξέτασιν εἰς πάνυ ἀρχαίους χρόνους (Wil—Kinson Ancient Egyptians vol. III γε. 88, κτλ.) Κατὰ διήγημά τι παρὰ Πλινίῳ (Hist. Nat. XXXVI, 65) ἡ ὕαλος ἀνεκαλύφθη τὸ πρῶτον τυχαίως ὑπὸ ἐμπόρων, οἵτινες ἀποβάντες εἰς τὴν παραλίαν τῆς Συρίας κατὰ τὰς προχοὰς τοῦ ποταμοῦ Βηλέως, καὶ μὴ δυνηθέντες νὰ εὕρωσι λίθους, ἵνα ἐπιθέσωσιν εἰς τοὺς λέβητας αὐτῶν ἤνεγκον πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ πλοίου αὐτῶν τεμάχια νίτρου, ἅπερ χωνευθέντα ἐκ τῆς θερμότητος τοῦ πυρός, καὶ ἑνωθέντα μετὰ τῆς ὑποκειμένης ἄμμου, ἀπετέλεσαν ῥύακα ὑαλίτιδος ὕλης. Οὐδὲν συμπέρασμα δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἐκ τοῦ διηγήματος τούτου, καὶ ἀληθὲς ἂν ὑπάρχῃ ἅτε ἀορίστου ὄντως· πιθανὸν ὅμως νὰ προῆλθεν ἐκ τῶν λεγομένων ὑπὸ τοῦ Στράβωνος (ΙΣΤ'. 758) καὶ τοῦ Ἰωσήπου (Ἰουδ. πολ. Β. 9) λέγοντος ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἄμμος ἦν ἐπιτηδεία εἰς χώνευσιν καὶ ὑαλουργίαν, καὶ ὅτι μετεκομίζετο ἐντεῦθεν κατὰ μεγάλας ποσότητας ἐν τοῖς περιφημοτάτοις τοῦ ἀρχαίου κόσμου ὑαλουργείοις τῆς Σιδῶνος καὶ Ἀλεξανδρείας (ἴδε Hamberger and Michaelis on the Glass of the Hebrens and Phoenicians Commentar, Soc. Gott. vol. IV, Heeren, Idem, 1. 2. p. 94.) Ἡ Ἀλεξάνδρεια διετήρησε τὴν φήμην αὐτῆς ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, καὶ ἐντεῦθεν μετεκομίζοντο εἰς Ῥώμην τὰ πλεῖστα τῶν ἐν αὐτῇ ὑαλίνων ἀγγείων. Εὑρίσκομεν δὲ τὰ ὑαλουργεῖα αὐτῆς ἀκμάζοντα ἔτι καὶ μέχρι τῆς βασιλείας του Αὐρηλίου.

Ὑπάχει δυσκολία τις νὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τίνος Ἕλληνος συγγραφέως ἀναφέρεται πρῶτον ἡ ὕαλος ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῆς κυρίαν σημασίαν, διότι τὸ ὄνομα ὕαλος ἀπαντώμενον ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ Ἰὼβ (κη. 17) καὶ ἑλληνιστὶ καὶ ἑβραϊστὶ δηλοῖ ἀναντιρρήτως οὐ μόνον τεχνικὴν ὕαλον, ἀλλὰ καὶ κρύσταλλον (ὕαλον ὁρωρυγμένην) ἢ καὶ πάντα διαφανῆ λίθον, ἢ λιθώδη οὐσίαν (Σχολιαστ. Ἀριστοφ. Νεφελ. 768.) Οὕτως ἡ ὕελος τοῦ Ἡροδότου (Γ'. 24), ἐξ ἧς οἱ Αἰθίοπες κατεσκεύαζον τὰς θήκας ἐν αἷς ἐτίθεσαν τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, δὲν δύνκται νὰ ἦναι ἡ χυτὴ ὕαλος εἰ καὶ ὁ Κτησίας καὶ Διόδωρος (Β'. 15) τοιαύτην αὐτὴν ἐξέλαβον (ταριχεύσαντες γὰρ τὰ σώματα καὶ περιχέαντες αὐτὴν πολλὴν ὕελον ἱστᾶσιν ἐπὶ στήλης, ὥστε τοῖς παροῦσι φαίνεσθαι διὰ τῆς ὑέλου τὸ τοῦ τετελευτηκότος σῶμα, καθάπερ Ἡρόδοτος εἴρηκε κτλ, Διοδ.) διότι ὁ Ἡρόδοτος προστίθησιν, ὅτι ἡ τοιαύτη ὕελος ἐξωρύσσετο πολλὴ καὶ εὐεργὸς (Ἡροδ. ἀνωτ·) καὶ ἐκ τούτου οἱ σχολιασταὶ συνεπέρανον ὅτι ἡ ὕελος τοῦ Ἡροδότου ἦν ὀρυκτὸς διαφανὴς λίθος ἢ ἤλεκτρον, ἢ ἀνατολικὸν ἀλάβαστρον, ἢ ἀσφαλτώδης ἢ κωμμιώδης οὐσία. Ἀλλ' ὅτε ὁ αὐτὸς ἱστορικὸς ἐν τῇ περὶ ἱερῶν κροκοδείλων διηγήσει αὐτοῦ (Β'. 69) λέγει ὅτι ἐκόσμουν αὐτοὺς ἀρτήματά τε λίθινα χυτὰ καὶ χρύσεα εἰς τὰ ὦτα ἐνθέντες δυνάμεθα ἀσφαλῶς νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἐννοεῖ ὑελώδης τινὰς κόσμους, ὧν ἠγνόει τὰ εἰδικὰ ὀνόματα. Ἡ σφραγὶς ὑαλίνη καὶ *σφραγίδει va.lira* ἐν τῇ ἀττικῇ ἐπιγραφῇ τοῦ 398 π. Χ, (Boeckh Corp. inscrip. No 150 § 50) μετὰ τοῦ χωρίου τοῦ Ἀριστοφάνους (Ἀχρν. 74), ἔνθα ὁ πρέσβυς καυχᾶται ὅτι ἔπινε μετὰ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων,οὐδὲν ὁρίζουσι, καθ' ὅσον μάλιστα ἐν ἑτέρᾳ κωμῳδίᾳ (Νεφελ. 737) ὁ Στρεψιάδης περιγράφει ὕαλον ὡς λίθον διαφανῆ πωλουμένην παρὰ τοῖς φαρμακοπώλαις, ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἀνῆπτον, καὶ γινώσκομεν ὅτι πᾶσα διαφανὴς στερεὰ οὐσία, λαμβάνουσα σχῆμα φακοῦ ἤθελε παράγει τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα.Σιωπῇ παρερχόμενοι τὰ δύο περὶ ὑάλου προβλήματα, ἀναγραφόμενα μὲν τῷ Ἀριστοτέλει, ὁμολογουμένως δὲ ὑποβολιμαῖα ὄντα, εὑρίσκομεν ἐπὶ τέλους ἐπαρκοῦσαν μαρτυρίαν ἐν τοῖς συγγράμμασι τοῦ μαθητοῦ καὶ διαδόχου αὐτοῦ Θεοφράστου, μνημονεύοντος τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων περὶ τῆς ἐπιτηδειότητος εἰς κατασκευὴν ὑάλου τῆς ἐν ταῖς ἐκβολαῖς τοῦ Βηλέως ἄμμου.

Ἐκ τῆς γενομένης οὖν ταύτης ἐκθέσεως προαγόμεθα συμπεράναι ὅτι καὶ ἐν Κύπρῳ ὑπῆρχον ὑαλουργεῖα καὶ εἰργάζοντο ὑαλουργικὰ ἀγγεῖα οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα ἔμπειροι προμηθευόμενοι ἔξωθεν τὸν ὕαλον ἢ ἔχοντες ὑαλίτιδα ὕλην καὶ τοῦτο οὐδεὶς που ἀγνοεῖ. Ἐκ τῶν ἐν Κύπρῳ κατὰ διαφόρους καιροὺς ἐξ ἀνασκαφῶν ἀνακαλυφθέντων ὑαλίνων ἀγγείων, ἅπερ εἴδαμεν καὶ ἐξητάσαμεν ἐν διαφόροις συλλογαῖς ὁρμώμενοι δυνάμεθα διαιρέσαι αὐτὰ εἰς δύο κατηγορίας·

ΤΟ ΧΩΡΙΟΝ ΛΙΒΟΚ

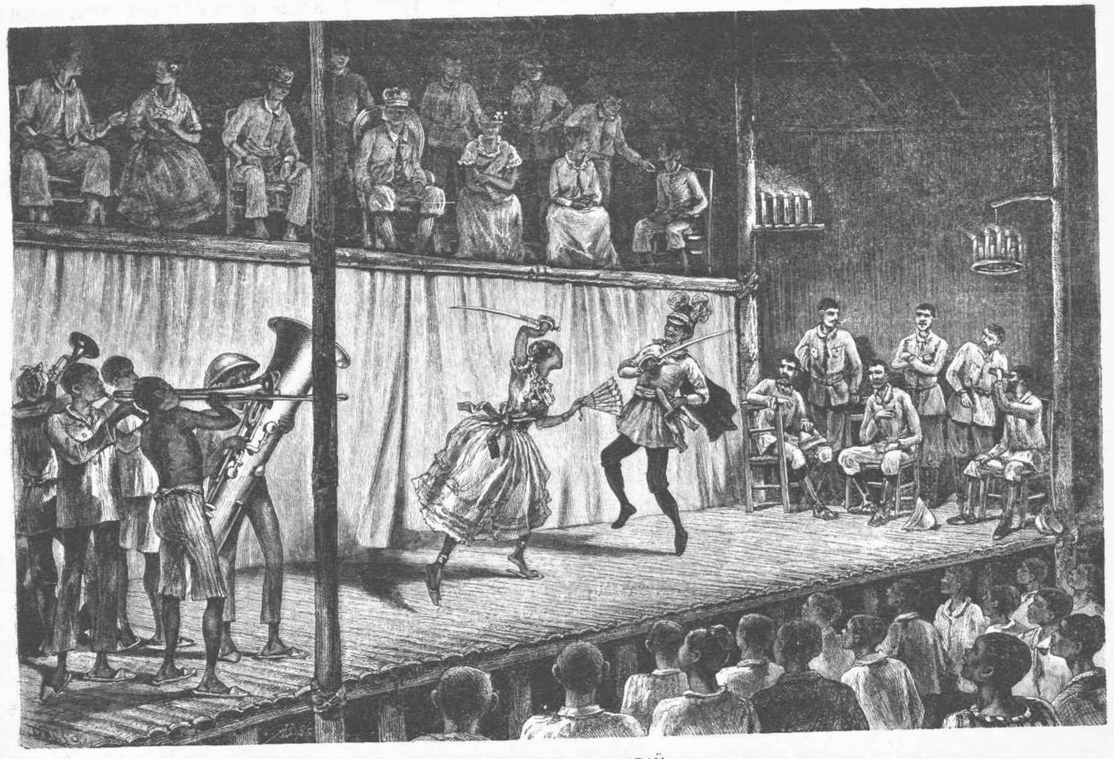

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ ΕΝ ΑΛΒΑΫ

τινὰ μὲν τούτων εἰσὶν εἰργασμένα ἐνάρχαιοτάτῃ ἐποχῇ, ἕτερα δὲ ἐν μεταγενεστέρᾳ, καθ' ἣν παρήκμαζεν ἡ τέχνη.

Ἀδιστάκτως ὅμως παραδεχόμεθα ὅτι τὸν ὑαλον καὶ τὴν ὑαλουργικὴν ἐν Κύπρῳ εἰσήγαγον πρῶτοι οἱ Φοίνικες καὶ εἶτα ἐτελειοποίησαν αὐτὴν οἱ Ἕλληνες.

Ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ταῖς ἐνεργηθείσαις ὑπὸ τῶν κκ. Cesnola, Hamilton Lang καὶ ἑτέρων ἀρχαιολόγων, ἀνεκαλύφθησαν πλεῖσθ' ὅσα ὑάλινα ἀγγεῖα, ἐν οἷς καὶ παροψίδες, προσκείμενα ἐν τοῖς τάφοις διαφόρου εἴδους καὶ ἐξόχου τέχνης.

Οὐ δυνάμεθα δὲ ἐν σιωπῇ παρελθεῖν ὅτι καὶ ἐν διαφόροις ἰδιωτικαῖς πλουσίαις συλλογαῖς ξένων τε καὶ Κυπρίων εἴδομεν πολλὰ ὑαλουργικὰ ἔργα ἄξια προσοχῆς καὶ μελέτης.

Μεγάλην δὲ ἐπιμέλειαν καὶ δαπάνην κατεβάλλομεν οὐχ ἥκιστα καὶ ἡμεῖς ἵνα περισυλλέξωμέν τινα καὶ σχηματίσωμεν μετρίαν συλλογὴν ὑαλίνων ἀγγείων διαφόρου εἴδους.

Καλὸν θεωροῦμεν καὶ αὖθις εἰπεῖν διαρρήδην ὅτι οἱ συλλογεῖς τούτων ὥφειλον ἵνα ἀποστείλωσι τινὰ τῶν ἀγγείων εἰς τὸ ἐν Λευκωσίᾳ κυπριακὸν μουσεῖον καὶ καταρτίσωσι συλλογὴν τινὰ πρὸς πλουτισμὸν αὐτοῦ χάριν τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐπιστήμης.

Ἀποσπῶντες δὲ τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐν μοίρᾳ συμβολῆς ἐκ τῆς ἡμετέρας μελέτης δίδομεν ἀφορμὴν τοῖς περὶ τὰ ἀρχαιολογικὰ τῆς Κύπρου ἀσχολουμένοις ἵνα πραγματευθῶσιν ἐκτενέστερον περὶ αὐτῶν, δυναμένων θεωρηθῆναι ἀληθῶν κειμηλίων τῆς ἀρχαιότητος.

Ἐν Βαρωσίοις.

Χρ. Παπαδοπουλος.
(Δικαστὴς ἐν Κύπρῳ).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΑ

Πινδάρου τὰ Σωζόμενα, μετὰ μεταφράσεων, σημειώσεων καὶ πίνακος τῶν λέξεων εἰς τόμους 5 ὑπὸ Κ. Κλεάνθους. Ἐν Τεργέστῃ. — Ἡ πεντάτομος ἔκδοσις τοῦ ὑπάτου λυρικῶν τῆς ἀρχαιότητος, τοῦ Πινδάρου, ἣν ἐφιλοπόνησεν ὁ διακεκριμένος ἐν Τεργέστῃ καθηγητής, κύριος Κ. Κλεάνθης, εἶναι ἐν τῶν χρησιμωτάτων βιβλίων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη ἐξεδόθησαν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ, καὶ ἀληθὴς πλουτισμὸς τῆς φιλολογίας ἡμῶν. Ὁ κ. Κλεάνθης ἀπὸ ἐτῶν ἤδη ἠσχολήθη μὲ τὴν μελέτην τοῦ Πινδάρου καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐμβριθῶν μελετῶν αὐτοῦ εἶναι ἡ προκειμένη ἔκδοσις, ἥτις ἐξέοχως τιμᾷ αὐτόν.

Τὸ ὅλον σύγγραμμα διαιρεῖται εἰς τόμους 5 ἐκ σελίδων 500 ἕκαστον ὡς ἔγγιστα, καὶ περιέχει ἐν μὲν τῷ α'. τόμῳ τὰ Ὀλύμπια μετὰ βίου τοῦ Πινδάρου, ἐν τῷ β'. τὰ Πύθια, ἐν τῷ γ'. τὰ Νέμεα, ἐν τῷ δ'. τὰ Ἴσθμια καὶ τὰ Ἀποσπάσματα, καὶ ἐν τῷ ε'. Πίνακα τῶν παρὰ Πινδάρῳ λέξεων καὶ φράσεων. Ἡ κατάταξις εἶναι ἐπιμελεστάτη, ἡ μετάφρασις ἀκριβὴς καὶ ὁ ἐν τέλει Πίνακ τὰ μάλιστα χρήσιμος.

Ἀπὸ καρδίας συγχαίρομεν τῷ σοφῷ καθηγητῇ διὰ τὸ νέον τοῦτο δεῖγμα τῆς ἐγνωσμένης φιλοπονίας του, καὶ εὐχόμεθα νὰ ἴδωμεν συντόμως καὶ ἄλλα ἔργα αὐτοῦ, ἀντάξια τοῦ ἐμβριθοῦς καλάμου του.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ταχυδρομικὴ στατιστική. Κατὰ τοὺς πίνακας τῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων τῆς Ἀγγλίας 130 χιλιάδες ἄποικοι ἐν Αὐστραλίᾳ ἀπέστειλαν κατὰ τὸ ἔτος 1888 μόνον διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν εἰς τοὺς ἐν Ἀγγλίᾳ συγγενεῖς των τὸ ποσὸν 11 ἑκατομμυρίων καὶ 200 χιλ. φράγκων, ἤτοι πλέον τῶν 30 χιλ. φρ. καθ' ἑκάστην. Ἀπὸ δὲ τῶν Ἡνωμένων τῆς Ἀμερικῆς Πολιτειῶν ἀπεστάλησαν 40 χιλ. ἐπιταγῶν διὰ ποσὸν 26 ἑκατ. φρ. Ἐκ Καναδᾶ 78 χιλ. ἐπιταγῶν διὰ ποσὸν 6 ἑκατομ. Ἐν ὅλῳ δὲ ἐστάλησαν εἰς Ἀγγλίαν ἐκ διαφόρων ἀγγλικῶν ἀποικιῶν διὰ ταχυδρομικῶν μόνον ἐπιταγῶν 45 $^1/_2$ ἑκατομμύρια φράγκων, ἤτοι σχεδὸν 125 χιλ. φρ. καθ' ἑκάστην.

Στατιστικὴ ἐπαιτῶν. Ἐκ τινος ἐκθέσεως ὑποβληθείσης πρὸ μικροῦ εἰς τὴν βουλὴν τῆς Ἰταλίας μανθάνομεν, ὅτι ἡ Ἰταλικὴ χερσόνησος ἀπολαμβάνει τὸ ἔκτακτον προνόμιον νὰ ἔχῃ 12,943 πτυχιούχους ἐπαίτας. Οἱ πτυχιοῦχοι οὗτοι ἐπαῖται εἶναι κληρονομία τῶν χρόνων, καθ' οὓς ἡ Ἰταλία ἦτο διηρημένη εἰς διάφορα κράτη. Οἱ δῆμοι ἀπηλλάσσοντο τότε τῶν πενήτων παρέχοντες εἰς τοὺς ἀέργους διπλώματα, δι' ὧν ἐπετρέπετο αὐτοῖς νὰ ἐπαιτῶσι. Προϊόντος τοῦ χρόνου τὰ διπλώματα ταῦτα ἔδιδον τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς κατόχους αὐτῶν νὰ ἐπαιτῶσι καθ' ὅλην τὴν Ἰταλίαν *ἐπὸ τὴν ὑψηλὴν τῶν ἀρχῶν κύρωσιν.* Τὰ ἔγγραφα τῶν 12,943 τούτων ἐπαιτῶν εἶχον καὶ ἔχουσι μέχρι σήμερον ἀπόλυτον κῦρος ἐνώπιον τοῦ νόμου ὡς ἔχουσι τὰ διπλώματα τῶν ἰατρῶν καὶ τῶν δικηγόρων. Πρὸς μεγάλην ὅμως τῶν πτυχιούχων τούτων ἐπαιτῶν βλάβην, ἡ βουλὴ πρόκειται νὰ ψηφίσῃ τὴν κατάργησιν τῶν τοιούτων διπλωμάτων. Ἕκαστος δῆμος θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ διαθρέψῃ τοὺς πτωχοὺς δημότας του, ἔχων τὸ ἄσυλόν του. Ἡ ἐπαρχία τῆς Φλωρεντίας ἔχει σήμερον 1822 πτυχιούχους ἐπαίτας, ἡ τῶν Μεδιολάνων 370, καὶ ἡ τῆς Νεαπόλεως, ἔνθα τὸ πλεῖστον μέρος τῶν κατοίκων τείνει τὴν χεῖρα, ἔχει—ὅλως παραδόξως—μόνον 16 πτυχιούχους ἐπαίτας.

Παράδοξος πρόληψις. Ἡ πόλις Φοῦ-Τσεοῦ ἐν Κίνᾳ ἔχει πολλοὺς ναοὺς (παγόδας), ἐν οἷς ὁ εἷς κατοικεῖται ὑπὸ τῶν θεῶν τῆς Ἐκδικήσεως. Εἰς τὸν ναὸν τοῦτον ἐκκλησιάζονται ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσι δυστυχοῦντας τοὺς ἐχθρούς των. Πρό τινος ὁ στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς πόλεως ταύτης ἀπέθανεν αἰφνιδίως. Ὁ λαὸς ἐκήρυξεν ἀμέσως ὅτι ὁ θάνατος οὗτος εἶναι ἔργον τῶν θεῶν, τῶν κατοικούντων τὸν ἐν λόγῳ ναόν, καὶ ἀμέσως ὁ ἀντιβασιλεύς, θέλων νὰ εὐχαριστήσῃ τὴν κοινὴν γνώμην, διέταξε νὰ φυλακισθῶσιν αἱ ἔνοχοι θεότητες. Ὁ νέος στρατιωτικὸς διοικητὴς τῆς πόλεως μετέβη εἰς τὸν ναὸν μετὰ στρατιωτικῆς δυνάμεως καὶ προέβη εἰς τὴν σύλληψιν δεκατεσσάρων εἰδώλων, ὧν ἕκαστον εἶχεν ἓξ ποδῶν ὕψος. Ἀλλὰ πρὶν ἢ μεταφέρῃ τοὺς ἐγκλεισματίας τούτους εἰς τὴν φυλακήν, ἔσχε τὴν φαεινὴν ἰδέαν νὰ ἐξορύξῃ αὐτοῖς τοὺς ὀφθαλμούς, ὅπως μὴ ἀναγνωρίσωσι τοὺς μέλλοντας νὰ δικάσωσιν αὐτοὺς δικαστὰς καὶ προβῶσι κατ' αὐτῶν εἰς ἐκδίκησιν. Ἡ τοιαύτη τοῦ διοικητοῦ πρόνοια ἦτο περιττή, καθότι τὸ δικαστήριον κατεδίκασε τὰ εἴδωλα εἰς τὴν ποινὴν τοῦ ἀποκεφαλισμοῦ, ἥτις καὶ ἐξετελέσθη τὴν ἐπιοῦσαν.

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ἐκ τῶν «Ὑγιεινῶν Χρονικῶν» μανθάνομεν ὅτι, κατὰ προσφάτους γερμανικὰς στατιστικάς, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ἐλαττοῦται διαρκῶς ἐν πλήρει ἀναλογίᾳ πρὸς τὸν τῶν γυναικῶν. Πρὸς 100 ἄνδρας ἀντιστοιχοῦσιν 104,3 γυναῖκες. Ὑπάρχουσιν ὅμως πλειότεροι νέοι ἢ νεάνιδες, ἡ δὲ δυσαναλογία αὕτη γεννᾶται ἐκ τῆς μείζονος θνησιμότητος τῶν νεανίδων καὶ τῆς μεταναστεύσεως. Ἐν Βερολίνῳ, πρὸς 100 ἄνδρας ἀναλογοῦσιν 108 γυναῖκες· ἀπὸ ἡλικίας 60—70 ἐτῶν, ἡ ἀναλογία τῶν γυναικῶν ἀνέρχεται εἰς 150, ἀπὸ δὲ 70—80 ἐτῶν ἀντιστοιχοῦσιν 196 γυναῖκες πρὸς 100 ἄνδρας.

Σχέσις τῆς μακροβιότητος τῶν τέκνων πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν γονέων. Ἀνάγνωσμα πρόσφατον τοῦ κ. Κορόζη, διευθυντοῦ τοῦ ἐν Οὐγγαρίᾳ γραφείου τῆς στατιστικῆς, ἐν τῇ οὐγγρικῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν Ἐπιστημῶν, περιλαμβάνει τὰς ἑξῆς περιέργους παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς μακροβιότητος τῶν τέκνων ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν γονέων.

Στηριζόμενος ἐπὶ 24,000 περιπτώσεων, ἐξάγει τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

Παρὰ ἀνθρώποις φερόντων ἡλικίαν μικροτέραν τῶν 20 ἐτῶν γεννῶνται τέκνα ἀσθενῆ ἔχοντα τὸν ὀργανισμόν. Τὰ ἰσχυρότερα τῶν τέκνων εἶναι τὰ ἔχοντα πατέρας ἀπὸ 25—40 ἐτῶν ἡλικίας, ἐν ᾧ πατέρες ὑπερβάντες τὸ 40^{ον} γεννῶσι τέκνα ἐπίσης ἀσθενῆ. Τὰ ὑγιέστερα τῶν παιδίων ἀνήκουσιν εἰς μητέρας μὴ εἰσελθούσας ἔτι εἰς τὸ 35^{ον} ἔτος τῆς ἡλικίας των. Μητέρες ὧν ἡ ἡλικία μεσολαβεῖ μεταξὺ τῶν 35 καὶ 40 ἐτῶν, γεννῶσι τέκνα κατὰ 8 % ἀσθενέστερα τῶν πρώτων, αἱ δὲ ὑπερβᾶσαι τὸ 40^{ον}, κατὰ 10 % ἀσθενέστερα.

Τὰ τέκνα γηραιῶν πατέρων καὶ μητέρων νεωτέρων εἶναι ἐν γένει κράσεως ἰσχυρᾶς, τὰ δ' ἔχοντα γονεῖς ὀμήλικας εἶναι ἀσθενικά.

Ἡμικραρία. Σοφός τις ἰατρὸς τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὁρίζει τὴν ἡμικρανίαν ὡς: 1) παροδικὴν ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ ἀνισορροπίαν μεταξὺ καταναλώσεων καὶ ἀντικαταστάσεων, καὶ 2) ἀτροφίαν τῶν νεύρων πηγάζουσαν ἐξ ὑπερβαλλούσης νοητικῆς κοπώσεως ἐπ' ἀνθρώπων νευρικῶν. Κατέχει δὲ πάντοτε τὸ ἕτερον ἥμισυ τῆς κεφαλῆς, συνήθως τὸ ἀριστερόν, ὡς ἔχον τὴν μᾶλλον ἄμεσον πρὸς τὴν καρδίαν σχέσιν.

Ὁ ἐγκέφαλος ἐπιβάλλει ἀφ' ἑαυτοῦ τὴν θεραπείαν, παύων τοῦ νὰ λειτουργῇ καὶ πράγματι, ἐπερχομένης διὰ τῆς ἀναπαύσεως τῆς ἰσορροπίας, ἀνακτᾷ ὁ ἀσθενὴς τὰς δυνάμεις του. Ἡ ἡμικρανία λοιπὸν εἶναι προϊὸν ὑπερβολικῆς διεγέρσεως τοῦ ἐγκεφάλου καὶ ὄχι, ὡς ὑπετίθετο, ἐξασθενήσεως.

Ἄλλοτε, λέγει ὁ ἰατρός, διώριζον διὰ τὴν ἡμικρανίαν διεγερτικά, ἐν ᾧ ἐξ ἐναντίας αἱ νευρικαὶ δυνάμεις δέον ὅσον οἷόν τε νὰ κατευνάζωνται. Ἰδοὺ ἡ θεραπεία της: πλύσις τῆς κεφαλῆς δι' αἰθέρος, βρωμούχου σοδίου, ἀνάπαυσις εἰς σκιερὸν μέρος καὶ συναπισμοὶ ἐπὶ τῆς ῥάχεως καὶ τοῦ στομάχου.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Προφυλακτικὴ κατὰ τῶν μυρμήκων. Τὸ καλλίτερον μέσον νὰ προφυλάξῃ τις ἐρμάριον ἢ ἀποθήκην τροφίμων ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τῶν μυρμήκων, εἶναι νὰ περιβάλλῃ τις μὲ παχεῖαν γραμμὴν κιμωλίας τὰς θήκας τοῦ ἐρμαρίου προσέχων νὰ μὴ διακόπτεται ἡ γραμμή, διότι τὸ ἐλάχιστον διάστημα θὰ ἐχρησίμευεν εἰς τὰ ὀχληρὰ ταῦτα ἔντομα ὡς ῥῆγμα ἐφόδου. Οἱ μύρμηκες οὐδέποτε ὑπερπηδῶσι γραμμὴν κεχαραγμένην διὰ ὁπωσοῦν παχείας στρώσεως κιμωλίας.

Καθαρισμὸς κηλίδων ἐλαίου. Ὕελοι λαμπῶν κηλιδωθέντες δι' ἐλαίου καθαρίζονται ἐπιτυχῶς διὰ ῥινισμάτων σιδήρου, τοποθετημένων ἐπὶ ἄκρας ῥάβδου τετυλιγμένης διὰ πανίου, δι' ὧν προστρίβεται τὸ κηλιδωθὲν μέρος.

Ὡραῖον βαρόμετρον. Ἡ παρισινὴ «Ἐπιστημονικὴ Ἐπιθεώρησις» δημοσιεύει τὴν κατωτέρω ἐνδιαφέρουσαν ἐπιστολὴν ἣν βέλγος τις ἀξιωματικὸς ἀπέστειλεν ἐσχάτως εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ «Οὐρανὸς καὶ Γῆ».

«Περιδιαβάζων εἰς τὰ πέριξ τῆς Βουλιώνης, συνήντησα τὸν ἐπιστρέφοντα δασοφύλακα. Λόγου δὲ γενομένου περὶ προγνωστικοῦ τοῦ καιροῦ, μοὶ διηγήθη ὅτι πρὸ ἡμερῶν μικρός τις βοσκὸς τῷ εἶπε περὶ τὴν πρωΐαν ὅτι θὰ ἔβρεχεν ἀφεύκτως πρὸ τῆς ἑσπέρας καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ δασοφύλακος πόθεν ἐξάγει τοῦτο, ὁ βοσκὸς ἀπήντησε:

— Βλέπετε εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δάσους τὸ δένδρον ἐκεῖνο μὲ τὰ κατάλευκα φύλλα; Τὸ πρωὶ ἦσαν ὁλοπράσινα, καὶ παρετήρησα ὅτι ὁσάκις μεταβάλλονται εἰς λευκά, εἶναι ἀδύνατον τὴν ἰδίαν ἡμέραν νὰ μὴ βρέξῃ». Ἐξετάσας ὁ δασοφύλαξ τὸ δένδρον εἶδεν ὅτι ἦτο κράταιγος (ἀγριομουσμουλιά). Ἔχει ὕψος 8 περίπου μέτρων καὶ τὰ φύλλα του, πράσινα ἄνωθεν, εἶναι ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους λευκὰ καὶ χνοώδη, συστρεφόμενα ἐν καιρῷ πιθανότητος βροχῆς. Ὁ δασοφύλαξ προσέθηκεν ὅτι ἡ πρόρρησις τοῦ βοσκοῦ ἐπηλήθευσε καὶ ὅτι ἔδρεξε τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν.

Τὸ δένδρον τοῦτο δύναται ἕκαστος νὰ τὸ προμηθευθῇ καὶ κοσμήσῃ οὕτω τὸν κῆπόν του δι' ὡραίου βαρομέτρου.

ΩΡΑΙ ΣΧΟΛΗΣ

Αἴνιγμα 625.

Ἐπασχολῶ μὲ τέρψιν τὰς ὥρας τοῦ ἀνθρώπου,
Καὶ φέρω προσωπεῖον ὡς πέπλον τοῦ προσώπου,
Τὴν περιέργειάν σου εἰς ἄκρον ἐρεθίζω,
Καὶ τὴν διάνοιάν σου ἐνίοτε σκοτίζω.
Σοὶ διαφεύγω, φίλε, κ' ἐν ᾧ ὑπολαμβάνεις
Ὅτι μὲ εὕρες, ἀφνης δὲν μὲ καταπροῤθάνεις.
Πῶς θὰ μ' ἀναγνωρίσῃς, ἂν τὸ ψιμμύθιόν μου
Ἀγνώριστον μὲ κάμνῃ κ' εἰς τὸν γνωστότερόν μου;
Αἱ γνώσεις μου ἰσχύουν ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ
Τὸ φῶς καὶ τοῦ ἡλίου νὰ θέσουν ἐν σκοτίᾳ.
Ἀκολουθίαν ἔχω μεγάλην καὶ τρανήν,
Γραμμάτων καὶ στοιχείων πολυπληθῆ αὐλήν.
Προσπάθησον, ἂν θέλῃς, καλῶς νὰ μ' ἐξετάσῃς
Καὶ μὲ τὸ ὄνομά μου εὐθὺς νὰ μ' ὀνομάσῃς.
Τὸ ὄνομά μου εἶναι γνωστὸν εἰς τοὺς πολλοὺς,
Σοφοὺς τε καὶ ἀσόφους, μεγάλους καὶ μικρούς.

Αἴνιγμα 626.

Χρήσιμον εἰς ὑπηκόους εἶμαι καὶ εἰς βασιλεῖς,
Δι' ἐμὲ πολλάκις, φίλε, καθ' ἡμέραν ὁμιλεῖς,
Κατὰ δὲ τὰς περιστάσεις τ' ὄνομά μου μεταβάλλω
Ὡς καὶ μέγεθος ἄκμην, σχῆμα δὲ λαμβάνω ἄλλο,
Ἰσχνὸν εἶμαι, τὰ ὀστᾶ μου φανερὰ τὸ μαρτυροῦν,
Κι' ὅμως, ὡς πολλάκις βλέπεις, δύο ὑπ' ἐμὲ χωροῦν
Κεφαλὲ τρανῶν ἀνθρώπων,
Καὶ εὐκόλων καὶ δυστρόπων.
Καὶ ἐν θέρει κ' ἐν χειμῶνι ἐκτελῶ ὑπηρεσίαν,
Εἰς τὸν κάὐσωνα τὸν μέγανκαὶ εἰς τὴν πολυμβρίαν.
Πρόχειρόν σοι, φίλε, κεῖμαι,
Συλλογίσου ποῖόν εἶμαι.

Αἴνιγμα 627.

Τίς εἶμαι; Θὰ τὸ εὕρῃς.
Ἔχω κυρὸν πατέρα,
Κοινὴν μ' αὐτὸν μητέρα.

Ὅταν μὲ θλίψῃς, εἶμαι
Καλὴ παρηγόρια
Τῇ μαύρῃ δυστυχίᾳ.

Εἰλικρινὴς μὲ ὅλους
Κινῶ πολλῶν τὸ μῖσος
Ὅλως ἀδίκως ἴσως.

Καὶ ὅμως καὶ μεγάλοι
Καὶ ἄνθρωποι μὲ στέρμα
Μοῦ πίνουσι τὸ αἷμα.

Αἴνιγμα 628.

Εἶμαι εὔθυμος, ὡραία,
Πλήρης χάριτος καὶ νέα.
Ἂν τὴν κεφαλήν μου κόψῃς
Τότ' ἀλλάσσει μου ἡ ὄψις.
Γραῖα γίνομαι εὐθύς,
Μισητὴ καὶ δυσειδής.

Αἴνιγμα 629.

Διδάσκω περὶ ὅλων
ἂν καὶ δὲν ἔχω γνώσεις·
Σοὶ λέγω περὶ πάντων,
ἂν καὶ στεροῦμαι γλώσσης.
Καὶ μέλαινα μὲν εἶμαι,
καὶ ὅμως εἰμ' ὡραία,
Ἡ κηδεμὼν τῆς δόξης
ἀθάνατος, γεννεία.
Ἄνευ ἐμοῦ ἡ φήμη
θ' ἀπέθνησκε συντόμως,
Θὰ ἔχανε τὸ κάλλος,
θὰ ἔμενε ξηρά.
Νεκρῶν καὶ ζώντων εἶμαι
ἐγὼ ὁ μόνος νόμος,
Τὸν χρόνον δὲ δεσμεύω,
τῷ κόπτω τὰ πτερά.

ΛΥΣΕΙΣ

Αἰνιγμάτων καὶ Προβλημάτων ἐν τῷ προηγουμ. τεύχει.

Αἰνίγματος 621
Με-το-χή = Μετοχή.

Αἰνίγματος 622
Τέρας-Γέρας.

Προβλήματος 623

Α
Α Κ Η
Α
Α Ρ Ι
Ι Ε Ρ Ω Ν Υ Μ Ο Σ
Ρ Α Σ
Ν
Ο Ι Σ
Α

Προβλήματος 624

Κρόνος, Λίνος, Ἐρατώ, Ὀτρήρη, Μνημοσύνη, Εὐρύκλεια, Νέσσος, Ἡραῖον, Σφίγξ = ΚΑΕΟΜΕΝΗΣ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΟΝ

Κυρίῳ Α. Μ. εἰς *Παρισίους.* Τὰ τεύχη ἐστάλησαν ὑμῖν ταχυδρομικῶς· εὐχαριστοῦμεν διὰ τὸ χειρόγραφον.—κ. Δ. Κ. εἰς *Καλάμας.* Ἐπιστολή ὑμῶν ἐλήφθη. ἀπηντήσαμεν μετὰ δύο ἡμέρας. — κ. Ν. Ι. εἰς *Βασσέραν.* Τὰ φυλλάδια ἀποστέλλονται ὑμῖν τακτικῶς καὶ δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι καὶ τὰ λαμβάνετε. Τὸ τίμημα τῆς ὑμετέρας συνδρομῆς πληρωθήσεται, ὡς συνήθως, ἐν Λονδίνῳ. — κ. Ἰ. Κ. εἰς *Κωνσταντινούπολιν.* Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐν Θάσῳ χωρίου Μαριαῖς θέλει δημοσιευθῆ ἐν τῷ προσεχεῖ τεύχει, καθότι ἡ ὕλη τοῦ παρόντος τεύχους ἦτο ἤδη διατεταγμένη. Ὁμοῦ μετὰ τῆς εἰκόνος θέλει καταχωρηθῆ καὶ τὸ περὶ Θάσου ἄρθρον. — κ. Ἐ. εἰς *Σμύρνην.* Περικαλύμματα τοῦ Ἑσπέρου δὲν ἀποστέλλονται εἰμὴ ἐπὶ προπληρωμῇ τῆς ἁξίας αὐτῶν. — κ. Μ. Μ. εἰς *Ἀλεξάνδρειαν.* Εὐχαριστοῦμεν· λαμβάνετε καὶ ἐπιστολήν μας.

Διευθυντὴς καὶ ἐκδότης· Ἰ. Περβανογλος

ἐν Ἀθήναις. ὁδὸς Ὁμήρου 8

ΕΣΠΕΡΟΣ

Σύγγραμμα περιοδικὸν ἐκδιδόμενον δὶς τοῦ μηνὸς μετὰ εἰκόνων ἐν Ἀθήναις.

Τιμὴ ἐτησία καὶ προπληρωτέα | Ἐν Ἑλλάδι . . . . . δρ. 40 | Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ . . . φρ. 40 (χρ.)

ΕΓΓΡΑΦΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΔΕΚΤΑΙ

α΄. Ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ « Ἑσπέρου » ὁδὸς Ὁμήρου ἀρ. 8.
β΄. Ἐν τοῖς Καταστήμασιν Ἀνέστη Κωνσταντινίδου ὁδ. Ἑρμοῦ
γ΄. Ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Καρόλου Βίλμπεργ ὁδὸς Ἑρμοῦ.

ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Τιμὴ καταχωρίσεως ἐν τῇ σελίδι ταύτῃ, εἰς 4 στήλας διῃρημένη, 50 λεπτὰ τὸν στίχον.
Διεύθυνσις ΕΣΠΕΡΟΥ ἐν Ἀθήναις ὁδὸς Ὁμήρου ἀριθ. 8.

Ἐν ταῖς διαφόροις πόλεσιν, ἐν αἷς ὑπάρχουσιν εἰδικοὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ «Ἑσπέρου» αἱ ἐγγραφαὶ γίνονται παρ' αὐτοῖς, ἐν αἷς δὲ πόλεσι δὲν ὑπάρχουσι τοιοῦτοι, ἀποστέλλεται τὸ ἀντίτιμον τῆς συνδρομῆς κατ' εὐθεῖαν εἰς τὴν Διεύθυνσιν ἢ διὰ ταχυδρομικῶν ἐπιταγῶν, ἢ διὰ συναλλαγμάτων ὄψεως ἢ καὶ διὰ γαλλικῶν, ἀγγλικῶν, ῥωσσικῶν καὶ αὐστριακῶν χαρτονομισμάτων.

ΤΟ ΚΥΚΛΟΣΤΥΛΟΝ

Νεώτατον σύστημα πρὸς ἀντιγραφὴν καὶ πολλαπλασιασμὸν ἐπιστολῶν καὶ ἐγγράφων, πωλούμενον παρὰ τῆς Γενικῆς Ἑταιρίας ἐν Λονδίνῳ φερούσης τὸν τίτλον **The general copying Apparatus Co. Ltd. London 16. 18 Queen Victoria Street.** Τὸ πρακτικώτατον τοῦτο μηχάνημα εἶνε διαφ. τιμῶν ἀναλόγως τοῦ μεγέθους.

Σχῆμα	8ον 22 1/2 × 15	*ἑκατοστόμ.*	*φρ.*	35
»	4ον 27 1/2 × 21 1/2	»	»	45
»	4ον 33 1/2 × 21 1/2	»	»	50
»	2ον 35 × 25	»	»	55
»	2ον 41 × 35	»	»	70

Τὸ αὐτὸ κατάστημα προμηθεύει καὶ τὰ διάφορα εἴδη τοῦ χάρτου, μελάνην, κονδύλια κτλ. Διὰ τοῦ συστήματος τούτου δύναταί τις ἐν βραχεῖ διαστήματι νὰ ἔχῃ **χέλια** ἀντίγραφα μιᾶς ἐπιστολῆς ἢ ἑνὸς ἐγγράφου.

ΥΔΩΡ ΤΗΣ ΚΟΛΩΝΙΑΣ

EAU DE COLOGNE

Τὸ ἄριστον τοῦτο ἀρωματικὸν ὕδωρ πωλεῖται ἐν Κολωνίᾳ ἐν τῷ γνωστῷ Καταστήματι **Jean Maria Farina** προμηθευτοῦ διαφόρων Αὐλῶν. Εἶναι τὸ καλλίτερον καὶ εὐθυνότερον τῶν ἀρωματικῶν.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑΣ

Γραμμὴ Πελοποννήσου

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πειραιᾶ Τρίτην 7 π. μ.	Ἀπὸ Πάτρας δευτέραν 5 π. μ.
Εἰς Πάτρας Πέμπτην 5 π. μ.	Εἰς Πειραιᾶ Τετάρτην 7 π. μ.

Γραμμὴ Ἰονίου Πελάγους

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πάτρας Πέμπτην 7 μ. μ.	Ἀπὸ Κέρκυραν Σάββατον 6 μ. μ.
Εἰς Κέρκυραν Παρασκευὴν 6 μ. μ.	Εἰς Πάτρας Κυριακὴν 5 μ. μ.

Γραμμὴ Ἰτέας

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πάτρας Δευτέραν 12 μεσονύκ.	Ἀνὰ Ἰτέαν Τρίτην 6 π. μ
Εἰς Ἰτέαν Τρίτην 4 1/2 π. μ.	Εἰς Πάτρας Τρίτην 10 1/2

Γραμμὴ Βόλου

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πειραιᾶ Παρασκευὴν 7 μ. μ.	Ἀπὸ Βόλον Κυριακὴν μεσημβρ.
Εἰς Βόλον Σάββατον 7 μ. μ.	Εἰς Πειραιᾶ Δευτέραν 3 μ. μ.

Γραμμὴ Θήρας

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πειραιᾶ Πέμπτην 8 μ. μ.	Ἀπὸ Θήραν Σάββατον 6 π. μ.
Εἰς Θήραν Παρασκευὴν 5 μ. μ.	Εἰς Πειραιᾶ Κυριακὴν 5 1/2 π. μ.

Γραμμὴ Ἀκαρνανίας

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πάτρας Τετάρτην 7 π. μ.	Ἀπὸ Κέρκυραν Σάββατον 9 μ. μ.
Εἰς Κέρκυραν Παρασκευὴν 1 1/2 π. μ.	Εἰς Πάτρας Δευτέραν 6 π. μ.

Γραμμὴ Κρήτης

Ἄνοδος (Ἑβδομαδιαία)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πειραιᾶ Πέμπτην 7 π. μ.	Ἀπὸ Ἡράκλειον Σάββατον 3 π. μ.
Εἰς Ἡράκλειον, Παρασκευὴν 4 μ. μ.	Εἰς Πειραιᾶ Κυριακὴν 4 μ. μ.

Γραμμὴ Τεργέστης

Ἄνοδος (Κατὰ δεκαπενθημερίαν)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πειραιᾶ Παρασκευὴν 8 μ. μ.	Ἀπὸ Τεργέστην Πέμπτην μεσημβ.
Εἰς Τεργέστην Παρασκευὴν 3 μ. μ.	Εἰς Πειραιᾶ Πέμπτην 4 π. μ.

Γραμμὴ Κων[πόλεως Βατούμ

Ἄνοδος (Κατὰ δεκαπενθημερίαν)	Κάθοδος
Ἀπὸ Πειραιᾶ Δευτέραν 4 μ. μ.	Ἀπὸ Βατοῦμ Τετάρτην 6 μ. μ.
Εἰς Βατοῦμ Δευτέραν 4 π. μ.	Εἰς Πειραιᾶ Τετάρτην 8 π. μ.

L' Orient

REVUE FRANÇE-HELLÉNIQUE

N. NICOLAIDÈS

Directeur - fondateur

PARIS 1889

Deuxième année.

Prix du Numéro: 1 franc.

Dr PIETRO PERVANOGLU

ATTINENZE

DELL' ISOLA

DI LEMNOS

Collesantichissima colonie sulle coste del mare adriatico.

Trieste 1888

ESSAI

SUR LE

RÉGIME PARLAMENTAIRE

PAR

X. S. COMBOTHÉCRA

Licencié en droit

Paris 1889

SAINT-SIGNY

HELLAS!

Poésie dédiée à LL. MM. le Roi et la Reine de Grèce

1863—1888

PARIS 1889

ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ

τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1821

ἐν τῇ νήσῳ Κύπρῳ τραγικῶν σκηνῶν

ὑπὸ

Γ. Ι. Κηπιάδου

δικηγόρου

ΕΚΔΟΣΙΣ Β'

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1888

ΤΩΝ ΠΕΡΙΚΑΛΥΜΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ

ΕΣΠΕΡΟΥ

Ἡ τιμὴ εἶναι φρ. χρ. 6 25 %

Εἰς τὴν Φιλελληνικὴν Ἑταιρίαν τοῦ Ἀμστελοδάμου ἥτις ἐπιδιώκει τὴν παραδοχὴν εἰς τὴν Εὐρώπην τῆς ὀρθῆς Ἑλληνικῆς προφορᾶς, ἐγγράφονται συνδρομηταὶ πρὸς 7 δρ. κατ' ἔτος εἰς τὸ

Βιβλιοπωλεῖον τῆς

ΕΣΤΙΑΣ

καὶ τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐφημερίδος

Ἀκροπόλεως.

ΕΝ ΤΩ ΓΡΑΦΕΙΩ ΤΟΥ

ΕΣΠΕΡΟΥ

ΟΔΟΣ ΟΜΗΡΟΥ ΑΡ. 8

Εὕρηνται οἱ προηγούμενοι ἑπτὰ τόμοι τοῦ

Ἑσπέρου

εἴτε δεδεμένοι εἴτε ἄδετα

Ἐν Ἀθήναις ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ 1889.—1732.